

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

INSTITUTIONEN FÖR SOCIALT ARBETE

VAD ÄR PROBLEMET MED ATT INTE FÅ LIGGA?

En netnografisk studie om incels på Flashback Forum

SQ4562, Vetenskapligt arbete i socialt arbete, 15 hp

Scientific Work in Social Work, 15 higher education credits

Kandidatnivå

Höstterminen 2020

Maja Lindmark & Frida Kindblom

Handledare: Åsa Borgström

Antal ord: 18 811

Abstract

Title: What is the problem with not getting laid? A netnography about incels on Flashback Forum.

Authors: Frida Kindblom & Maja Lindmark

This thesis investigates what discourses are being represented in relation to incels, involuntary celibacy, in a Swedish context. The aim of the study is to deconstruct discourses that distinguishes in relation to incels on the Swedish open discussion forum Flashback Forum. The study was accomplished through a qualitative method where netnography was used in collecting empirical material, which thereafter was analyzed using the discourse analytical method What's the Problem Represented to be. The analysis was based on data collected from a discussion thread that concerned incels on Flashback Forum, from where methodological selections resulted in a number of posts that formed the foundation of the analysis. The theoretical framework composes from a social constructivist approach where critical discourse analysis, hegemonic masculinity and intersectionality was utilized in analyzing the findings. One main finding connected anti-feminist, misogynistic and racist discourses to the discussions held on the forum, which most commonly was illustrated through the othering process of different categorizations such as women and people of color. Another key finding was the construction of different masculinities, which through constructing subordinated and ideal masculinities could be understood as the making of hegemonic masculinity. The constructions connected to incels by in one way or another explaining why, or in relation to what, incels exist. To conclude, the study discussed the relation between discourses constructed online and offline and how they supposedly interact.

Key words: *Flashback, netnography, incels, critical discourse analysis, hegemonic masculinity*

Nyckelord: *Flashback, netnografi, incels, kritisk diskursanalys, hegemonisk maskulinitet*

Begreppsdefinitioner

Incel: En förkortning av *involuntary celibacy* (ofrivilligt celibat). Att vara incel beskrivs som ett könsneutralt livsförhållande som består av en heterogen skara människor (Incel Wiki 2020c).

Machismo: Ett spanskt ord som används likt macho. Vissa maskulina beteenden anses ge män sexuell framgång, som att behandla kvinnor dåligt och vara våldsam (Incel Wiki 2020a).

Manosfär: Ett paraplybegrepp för manliga sammankomster online. Manosfären skapades som reaktion mot samhällets apati inför frågor som rör män (Incel Wiki 2019).

MGTOW: En förkortning av *Men Going Their Own Way*, en onlinerörelse för män som lever i frivilligt celibat. MGTOW består av ett antal internetforum tillägnade manlig separatism och antifeminism. Rörelsen är emot långvariga relationer med kvinnor (Incel Wiki 2020d).

Sojapojke: En beskrivning av en man som inte är maskulin nog. Detta på grund av att han möjligen brukat för mycket sojaprodukter innehållandes östrogen och ätit för lite kött (Incel Wiki 2020b).

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
1.1 Problemformulering	3
1.2 Syfte och frågeställningar	4
1.3 Avgränsning	4
1.4 Studiens relevans för socialt arbete	5
1.5 Uppsatsens fortsatta disposition	6
2. Ofrivilligt ensamma män	8
3. Kunskapsöversikt	11
3.1 Sökprocess	11
3.2 Incels	11
3.3 Anonymitet på internetforum	13
3.4 Maskulinitet	14
4. Teoretiska ramverk och begrepp	17
4.1 Kritisk diskursanalys	17
4.2 Hegemonisk maskulinitet	19
4.3 Intersektionalitet	21
5. Metod	23
5.1 Kvalitativ metod	23
5.1.1 <i>Netnografi</i>	24
5.2 Urvalsprocess	25
5.3 Datainsamling	26
5.4 Bearbetning av empiri	28
5.5 Analysmetod: What's the Problem Represented to be?	29
5.6 Studiens tillförlitlighet	35
5.7 Forskningsetiska överväganden	36
5.7.1 <i>Förförståelse och etiska överväganden</i>	38
5.8 Arbetsfördelning	40
6. Resultat och analys	41
6.1 Vita män och de Andra	41
6.1.1 <i>Mansöverskott</i>	41
6.1.2 <i>Stackars vita män</i>	45
6.2 Manshat och kvinnohat	48

6.2.1 <i>Maktskifte</i>	48
6.2.2 <i>Hat föder hat</i>	51
6.3 Samhälle och manlighet	53
6.3.1 <i>Avmaskuliniserade män</i>	54
6.3.2 <i>Motståndslystna män</i>	56
7. Diskussion	60
7.1 Sammanfattning	60
7.2 Avslutande diskussion	60
7.3 Studiens eventuella svagheter	63
7.4 Förslag till vidare forskning	64
Referenslista	67
Bilaga 1	71
Bilaga 2	72

Förord

Vi vill framför allt tacka vår handledare Åsa Borgström. Du har motiverat och visat oss tillit under hela processen. Ditt stöd och din input har varit väldigt värdefull.

Tusen tack!

Vi vill också uttrycka vår tacksamhet inför Flashback och dess användare som gjort vår uppsats möjlig. Att studera Flashback har varit en upplevelse vi sent kommer att glömma.

Varning! Vi vill ge läsaren en varning för att det i studiens resultat presenteras citat med stötande innehåll; rasism, misogyni och hot om våld förekommer.

Frida Kindblom & Maja Lindmark

1. Inledning

Den 22 juli 2011 är en dag många av oss aldrig glömmer. Det är dagen då en norsk massmördare begår ett av de största politiska terrorråden i Norges historia. Sveriges Radios fördjupande program *Konflikt* (2019) lyfter något som verkar gått under radarn, nämligen att den norske terroristen hade ett centralt mål han inte lyckades nå den dagen. Terroristens plan var att avrätta en höggravid kvinnlig journalist, Marte Michelet. Om terroristen agerat enligt tidsplan hade Michelet varit den viktigaste måltavlan på sommarlägret, där hon föreläste om högerextremismens växande hot mot samhället (*Konflikt* 2019). Vad gjorde Michelet till det ideala offret? Hon har någonting som i radikalnationalistiska och högerextrema rörelser spelar en viktig roll: en livmoder (*ibid.*). Kontroll över kvinnan och livmodern är det enda som med säkerhet kan upprätthålla den vita rasen. Michelet bär ett barn vars pappa är född i Iran (*ibid.*).

I sitt manifest kopplat till dådet skriver terroristen: ”De kallades förräddarhoror och behandlades med största förakt. Många svält ihjäl, andra våldtogs och lynchades” (Gardell 2012). Han syftar till andra världskriget och de kvinnor som haft relationer med fienden, invandraren, som i hans mening förgör den vita rasen (*ibid.*). Terroristen menar att Michelet är en rasförrädare, vilket gör henne till ett motiv i attentatet (*Konflikt* 2019) och visar på kopplingen mellan kvinnohat och högerextremism. Var växer då denna koppling fram? Jo, extremismen terroristen uttrycker breder ut sig på den del av internet som kallas *manosfären*. I *manosfären* frodas kvinnohat, antifeminism och rasism på bland annat *incelforum* (Zuckerberg 2018 & Ging 2019). Enligt terroristen är feminism en stor bidragande faktor till samhällets förfall (Gardell 2012). Denna verklighetsuppfattning om ett samhälle i kris är en av många som terroristen delar med *manosfären* och *incelkulturen*.

Den våldsbejakande högerextremismen sprider sig utanför vit makt-rörelser och numer är kvinnohat ett växande hot (Säkerhetspolisen 2019). Sådana extremistmiljöer förstärks av sociala medier, där upplevelsen av att många delar samma mål och värderingar är

betryggande. De mest våldsbenägna är inte nödvändigtvis de personer som är ansluta till starka ideologiska grupper, utan det har uppstått en trend där ensamma personer tar inspiration från internet för att begå grova våldsbrott (Säkerhetspolisen 2019). I en yogastudio dödas två och skadas flera kvinnor under ett attentat mot “oanständiga” kvinnor i Tallahassee. I mördarens manifest framgår att han identifierar sig som *incel*, ofrivilligt celibat, och ämnar döda oanständiga kvinnor då han inte kan få en kvinna att leva med. Dådet är ett av flera vålds- och terrorbrott, med kvinnohat som motiv, som under senare år begåtts av personer vilka identifierar sig som incels (Konflikt 2019). Incels agerar ensamma och gemenskapen på incelforum ger ensamma förövare bekräftelse och benägenhet att faktiskt genomföra dödliga våldsbrott (ibid.).

På incelforum formuleras misogyni och högerextremism till en kultur som liknar en ideologi (Ging 2019). På de tre största internationella incelforumen uppskattas svenskar utgöra den fjärde största gruppen (Fernquist, Pelzer, Cohen, Kaati & Akrami 2020). Med utgångspunkt i Sveriges diskrimineringslag (SFS 2008:567), vars ändamål är att motverka diskriminering och främja lika rättigheter, aktualiseras incelkulturen. Diskrimineringsgrunderna är bland andra kön och etnicitet (ibid.). För att kunna motarbeta misogyni och rasism måste vi ha kunskap om dess omfattning och uttryck.

1.1 Problemformulering

Mot bakgrund av detta argumenterar vi för att det hat som sprids inom manofären är något som bör tas på allvar, även i Sverige. Dödliga brott begångna av incels fortsätter inträffa. Incelkulturen är en av många ideologiska rörelser som på internet sprider antifeministiska och högerextrema värderingar (Ging 2019), men utifrån medias aktualisering av just incelkulturens kvinnohat är det intressant att undersöka. Samtidigt visar forskning det är att få personer inom incelkulturen som faktiskt begår våldsbrott (Liggett O'Malley Holt & Holt 2020). Trots det bör våldsbejakande värderingar inom gruppen inte förminskas (ibid.). Vi gör inte anspråk på att reproducera bilden av incels som en homogen och farlig grupp. I stället vill vi undersöka vilka diskurser som kan

urskiljas i diskussioner *relaterade* till incels på en svensk plattform. Dessutom är det av vikt att beforska vilka diskurser som konstrueras *online* för att undersöka hur de påverkar och påverkas av diskurser *offline*. Detta diskursiva samspel blir relevant genom den ökade användningen av internet som plattform för sociala relationer. För att urskilja diskurser online kommer vi inte undersöka incelkulturen som sådan, utan hur diskurser konstrueras i diskussioner som *berör* incels på Flashback Forum. Studien genomförs för att få förståelse för vilka diskurser som konstrueras online samt hur dessa kan komma att påverka liv offline.

1.2 Syfte och frågeställningar

Vårt syfte är att i en netnografisk studie på Flashback Forum få ökad förståelse för vilka diskurser som framträder i relation till incels. Vi ämnar att med en kritisk diskursanalys urskilja dominerande diskurser på Flashback Forum och vidare dess eventuella effekter på livet offline. Syftet med att göra studien på Flashback Forum är att dekonstruera diskurser som kan urskiljas online på en svensk plattform. Vi ämnar besvara följande frågeställningar:

- Vilka diskurser kan urskiljas i en diskussionstråd som berör incels på Flashback Forum?
- Hur konstrueras dessa diskurser i tråden?
- På vilka sätt samspekar urskilda diskurser online och offline?

1.3 Avgränsning

I studiens inledande skede hade vi som ambition att genomföra en komparativ studie mellan vilka diskurser som förekommer på det internationella incelforumet incels.co och det svenska diskussionsforumet Flashback Forum. Tids nog ansåg vi det nödvändigt att avgränsa studien till ett av forumen på grund av studiens omfång. Vi valde Flashback Forum för att dekonstruera diskurser som förekommer i relation till incels i en svensk

kontext. Flashback är inte ett incelforum utan har en stor variation av ämnen, därför hade det varit möjligt att studera exempelvis högerextremism, våldsbejakande extremism eller kvinnohat i relation till andra fenomen. Även här ansågs en avgränsning nödvändig och resulterade i valet av diskussionstrådar som berör incels. Incels valdes som forskningsobjekt på grund av dess aktualitet. Det hade varit möjligt och säkerligen intressant att genom Flashback Forum ta kontakt med intervjupersoner men med hänsyn till ämnets karaktär ansågs denna metod olämplig. Avgränsningen resulterade i en netnografisk studie av en diskussionstråd gällande incels på Flashback Forum.

1.4 Studiens relevans för socialt arbete

Likt ovan presenterat är incels del av en allmän debatt; såväl forskare som media och myndigheter påtalar risker incelkulturen kan utgöra (jfr Konflikt 2019; SÄPO 2019; Gardell 2012; Zuckerberg 2018 och Ging 2019). Vidare kan incelkulturen ses som ett exempel på en digital sammankomst där destruktiva och radikala värderingar florerar, något vi är i behov av mer kunskap om och förståelse för. Socialtjänsten är en plats där socialarbetare kommer komma i kontakt med personer som deltar i extrema miljöer på internet. För vissa utgör internetforum den enda möjligheten till sociala relationer, varför kunskap och influenser som sprids på internet kommer ha en betydande roll i dessa personers liv. Därför argumenterar vi för att det behövs ökad kunskap hos professionella om internets inverkan på exempelvis ensamma, unga eller socialt utsatta personer.

Ett sätt för socialarbetare att tillämpa kunskap om digitala miljöer kan vara genom att identifiera personer de kommer i kontakt med, vilka spenderar mycket tid på exempelvis incelforum. Det är också viktigt att vara medveten om vilka värderingar personer exponeras för på internet, gällande exempelvis uppmaningar till våldtäkt, sexköp, självmord och våldsbejakande extremism. Vi menar att det är särskilt relevant i arbete med barn och unga, då denna grupp spenderar mycket tid på internet. Det är därför viktigt att tidigt identifiera var och med vilka barn och unga interagerar, för att kunna arbeta preventivt mot psykisk ohälsa och destruktiva beteenden såsom extremism och sexuellt

våld. Mot bakgrund av detta behövs mer kunskap och förståelse för bland annat incels samt metoder för bemötande och för att identifiera eventuella riskfaktorer med att personer isolerar sig i den typ av miljö.

Forskning på antidemokratiska digitala miljöer är vidare relevant för socialt arbete med grund i dess globala definition: socialt arbete ämnar verka för social rättvisa, jämlikhet, skydd och stöd för utsatta samt respekt för mångfald (International Federation of Social Work 2014). Att beforska diskurser i relation till incelkulturen menar vi är att forska om respekt för mångfald och jämlikhet, avseende de antidemokratiska idéer som florerar på forumen. Skydd och stöd aktualiseras för de som utsätts för hat och våldshandlingar med direkt eller indirekt koppling till våldsbejakande diskurser. Det gäller även de personer som skadas av att delta i destruktiva onlinemiljöer. Ur ett annat perspektiv kan forskning om incelkulturen frambringa empowerment av gruppen incels, då många antas vara unga och osäkra män som saknar verktyg för att hantera sina känslor och sin livssituation.

Slutligen är det intressant att beforska hur diskurser konstrueras på olika arenor då de påverkar våra sociala och materiella liv och därmed även socialt arbete. Internet är en relativt ny arena där diskurser konstrueras och det diskuteras hur dessa konstruktioner påverkar livet offline. Därför är det adekvat att studera hur diskriminerande diskurser *online* påverkar handlingar *offline* då de kan leda till diskriminering, våldsbrott och ojämlik social förståelse av grupper i samhället. Slutligen är det relevant att förstå hur och varför diskriminerande strukturer skapas och sprids för socialarbetares förståelse för personer som utsätts för dem.

1.5 Uppsatsens fortsatta disposition

I följande kapitel förklaras och förankras incels i en större kontext för att i kapitel 3 redovisa en kunskapsöversikt över forskningsfältet. Det presenteras vilka avgränsningar som ansetts nödvändiga för studien samt hur sökprocessen som föranlett översikten genomförts. Kunskapsöversikten bygger på tidigare forskning om incels, anonymitet på

internetforum och maskulinitet. Avslutningsvis görs i kapitel 3 en reflektion kring kunskapsläget. I kapitel 4 presenteras studiens teoretiska ramverk, vilka är socialkonstruktivism, kritisk diskursanalys, hegemonisk maskulinitet och intersektionalitet. I kapitel 5 presenteras val av forskningsmetod samt metodologiska ståndpunkter i förhållande till urvalsprocess, insamling och analys av material. Analysmetoden What's the Problem Represented to be introduceras. Kapitlet innefattar även de etiska överväganden som tagits i beaktning, och redogörelser för studiens tillförlitlighet i relation till vetenskapliga kriterier. Slutligen mynnar metodkapitlet ut i ett avsnitt om förförståelse och reflexivitet. I kapitel 6 redovisas de resultat som framkommit och de analyser som följer. Resultatet delas upp i ett antal olika teman. Avslutningsvis förs en sammanfattande diskussion av studien i uppsatsens sista kapitel.

2. Ofrivilligt ensamman män

Eftersom vetenskap om incels inte är att ta för givet följer ett fördjupande kapitel om incels och incelkulturen. Att vara incel innebär att identifiera sig som en person i ofrivilligt celibat (Fernquist et al. 2020). Incels söker sig till varandra på internetforum där en form av intern kultur skapas genom språkbruk och specifika förklaringsmodeller. Incelkulturen är inte en konkret organisation och har ingen tydlig gemensam ideologi. Samtidigt enas incels kring diskussioner om världsuppfattningar samt samhällliga och privata problem och lösningar. Dessa diskussioner sker på så kallade incelforum. De största internationella forumen, incels.co, looksmx.me och lookism.net, är strikt mansseparatistiska (ibid.). På incels.co får de män som strävar efter, men inte har möjlighet att ha en romantisk relation, gå med som användare (Incels.co 2017). På looksmx.me får män som vill förbättra sitt utseende bli medlemmar (Looksmx.me 2018). Till skillnad från de två tidigare nämnda forumen har lookism.net inga specifika krav på vem som får bli medlem. På forumet diskuteras hur ens utseende och relationsstatus kan förbättras (Fernquist et al. 2020).

Med andra ord utgörs incels av *män* i ofrivilligt celibat. På dessa forum präglas stämningen av “depression och uppgivenhet omväxlande med raseri, där massmördare utmålas som helgon och där ett ofördelaktigt utseende anses vara en rimlig anledning att begå självmord” (Fernquist et al. 2020: 1–2). De mördare som utmålas som helgon är incels som begått mord i enlighet med de världsuppfattningar som breder ut sig på incelforum. Motiven bakom brotten karaktäriseras av en vilja att rubba den samhällsordning vilken de menar skapar deras utsatta situation (Fernquist et al. 2020). En 23-årig amerikan begick självmord efter att ha skjutit ihjäl sex personer och skadat 14. En 22-årig kanadensare dödade 10 personer och skadade 16 när han körde skåpbil in i en folkmassa i Toronto (ibid.). En 40-årig amerikan i Florida dödar två kvinnor och skadar flera för att sedan begå självmord (Konflikt 2019). Dessa är tre av flera attacker som begåtts av män vilka identifierar sig som incels. Som användare på forumen är det acceptabelt att uttrycka hat och bejaka våld mot kvinnor, men det är strikt förbjudet att ifrågasätta eller håna incels

(Fernquist et al. 2020). Detta till trots verkar incelforum fylla en positiv funktion i att skapa samhörighet mellan män som känner sig ensamma då det erbjuds förklaringsmodeller och relaterbara anledningar till att befinna sig i en viss situation. Fernquist et al. (2020) sammanfattar att forumen är destruktiva i bemärkelsen att de göder depression, utseendefixering samt synen på omvärlden som fientlig.

I studiens bakgrund görs ämnet incels aktuellt till viss del med hjälp av medier vilka påtalar risken med incels. Det finns ett syfte i att lyfta dessa medier som relevant bakgrundsinformation då diskussioner om incels i Sverige ofta sker medialt, mer specifikt på nya medier såsom i podcasts. Svenska statliga rapporter eller undersökningar om incels är i princip obefintliga, och endast ett fåtal akademiska studier vars syfte är att undersöka incels i en svensk kontext har publicerats. Däremot har internationell forskning på ämnet kommit längre. Det går vidare att missta incels för att vara ett internationellt problem då det tar form på internet. Samtidigt är det möjligt att identifiera från vilka länder användare på incelforum kommer, vilket visar att majoriteten är européer och nordamerikaner (Fernquist et al. 2020). Med avstamp i statistik kan det finnas ett värde i att ringa in incels som ett *västerländskt* problem (jfr Ging 2019; Liggett O'Malley et al. 2020). Synen på incels som globalt fenomen menar vi kan förstås utifrån ett eurocentristiskt perspektiv där problem som uppstår i Europa uppges vara globala, trots att så inte är fallet. Internet där incelkulturen finns är globalt då alla *kan* få tillgång till det, men fokus borde riktas mot vilka som faktiskt interagerar på dessa.

För att avslutningsvis nyansera män i ofrivilligt celibat manifesteras hur det uttrycks i andra delar av världen. I Japan kallas gruppen ofrivilligt ensamma män Kakumeiteki Himote Domei och kan förstås som motsvarighet till västvärldens incels (Baseel 2019). Skillnaderna grupperna emellan är dock enorma menar vi, det verkar som att det enda de har gemensamt är sin ofrivilliga ensamhet. Kakumeiteki Himote Domei är i motsats till incels en fredlig rörelse som uttrycker sin frustration genom performance art och uppmanar till att störta kapitalismen (Baseel 2019). Dessa män ser kapitalismen som orsak

till deras ensamhet (ibid.). Det manifesterar hur fenomenet är socialt konstruerat och därmed föränderligt i tid och rum; ofrivillig ensamhet behöver inte uttryckas med våld och hat.

3. Kunskapsöversikt

3.1 Sökprocess

De databaser som använts för att kartlägga forskningsområdet är ProQuest Social Science och Scopus. Till en början användes ett sökord, därefter kombinerades två för att göra snävare sökningar på vårt specifika område. Sökord som användes var “incel”, “incels”, “netnography”, “incel AND masculi*” och “Flashback AND Sweden”. Sökningarna begränsades till att visa resultat som var peer reviewed. För att få ytterligare överblick av fältet tillämpades upprepade kedjesökningar.

När internet används för datainsamling är avgränsningar av stor vikt, då internet präglas av ett överflöd av information blir ett avgränsade förhållningssätt viktigt genom hela processen (Kozinets 2020). Denna studie syftar till att dekonstruera diskurser på det svenska forumet Flashback, något som gav en nödvändig avgränsning till vederbörande forum. Det fanns ett begränsat antal svenska publikationer som undersöker incels och Flashback, därmed behövde inte kunskapsfältet avgränsas på dessa teman. Avslutningsvis är incels ett transnationellt fenomen som tar sig i uttryck även på svenska plattformar, därför förekommer både internationell och svensk forskning. Nedan presenteras relevant forskning på området tematiserad under tre rubriker; *incels*, *anonymitet på internetforum* och *maskulinitet*.

3.2 Incels

Mot bakgrund av de våldsbrott som under senare år begåtts av incels, publicerar Trygghetsförsvarets Forskningsinstitut i februari 2020 en rapport om incels i digitala miljöer. Personer som identifierar sig som incels skapar en gemensam kultur med internetforum som arena (Fernquist et al. 2020). Incelkulturen präglas av sexism och rasism där tankar om våldtäkt, våldsbrott och självmordstankar florerar öppet. Hela kulturen bygger på en känsla av att vara oönskad och avvisad, vilket förstås som grunden

till den starka samhörighet forumen erbjuder (Fernquist et al. 2020). Forumen är en del av manosfären, ett paraplybegrepp för olika antifeministiska, rasistiska, trans- och homofobiska gemenskaper på internet (Zuckerberg 2018). I manosfären samlas en stor grupp cis-män där de enas kring att de diskrimineras av det feminiserade samhället. Över 75% av dessa män är vita och heterosexuella, visar en internetbaserad enkätundersökning (Zuckerberg 2018). Utifrån ett subkulturteoretiskt perspektiv bildar incelkulturen en form av ideologi genom normer, värderingar och trosuppfattningar (Liggett O'Malley et al. 2020). Inom incelkulturen kan fem normativa ståndpunkter identifieras; den sexuella marknaden, kvinnor som naturligt onda, legitimering av maskulinitet, manligt förtryck och våld (ibid.). Ytterligare centrala förklaringsmodeller inom incelkulturen är *Lookism* - diskriminering baserad på utseende, *The Black Pill* - en förklaringsmodell baserad på mansaktivism och antifeminism samt *80/20* - en teori om att 20% av alla män får ha 80% av allt sex (Fernquist et al. 2020).

Vad som föranleder unga mäns deltagande i incelkulturen kan vara en känsla av försummelse (Liggett O'Malley et al. 2020). Deltagande i onlineforum ger utrymme att acceptera de normer och värderingar som upphöjs. Vidare kan subkulturer konstrueras inom vilka kriminella handlingar kan komma att legitimeras. Det finns en växande oro gällande att extremistiska ideologiska grupper använder sig av internet för att exponera sina trosuppfattningar och bejaka våld. Det är dock få individer som faktiskt handlar efter sina våldsbejakande idéer, men med tanke på de våldsbrott som begåtts i relation till incels bör inte incelkulturen förskrivas som harmlös (ibid.). Incelkulturen påverkar även människor som inte är del av den (Fernquist et al. 2020). Det våld som uppmuntras och tolereras riktas mot kvinnor och män som anses överordnade incels (Liggett O'Malley et al. 2020).

Mycket pekar på potentiella risker med incelkulturen, trots detta saknas politiskt engagemang i frågan (Tomkinson et al. 2020). Avsaknaden av politiskt engagemang kan ställas i motsats till det stora politiska svaret på extremistiskt våld grundat i exempelvis

islamism. Incelkulturen bör enligt Tomkinson et al. (2020) utan tvekan klassas som våldsamt extremism och stater borde initiera specifika interventioner mot misogynt våld för att kunna tilldela nödvändiga resurser för att förebygga framtida incelattacker. Statens interventioner, oberoende av dess resultat, anses ha en värdefull diskursiv påverkan. Det finns ett värde i att skapa en diskursiv motvikt som erbjuder andra sätt att förstå exempelvis misogyniska diskurser som råder på incelforum (Tomkinson et al. 2020).

3.3 Anonymitet på internetforum

Forskning har undersökt relationen mellan anonymitet och aggressivt beteende online (Rösner & Krämer 2016). På anonyma plattformar är det möjligt att yttra sig utan att avslöja personlig information eller identitet, något som antas leda till att personer uttrycker åsikter de inte hade offline. Det studeras huruvida anonymitet orsakar aggressivitet baserat på teorin om de-individualisering. Teorin beskriver hur individer i en grupp gemenskap förlorar sin ansvarskänsla och konfirmerar till gruppens normer och värderingar (ibid.). Samtidigt visar forskning att användare även på mindre anonyma plattformar uttrycker verbal aggression och ociviliserade åsikter, vilket förklaras med teorier om socialt inflytande i grupper där individer påverkar varandras åsikter och beteenden. Således ses gruppidentiteter och konformitet till sociala normer som förklaring till aggressiva uttryck även på mindre anonyma plattformar. Den sociala kontexten snarare än anonymitet påverkar individers tendenser att uttrycka aggressivitet, i synnerhet om individen identifierar sig med kontexten (Rösner & Krämer 2016).

Å andra sidan visar forskning att anonymiteten på Flashback Forum antas leda till att personer ohämmat uttrycker rasism (Malmqvist 2015). Rasism uttrycks explicit på Flashback men också med hjälp av exempelvis humoristiska tekniker. Det förefaller vanligt att rasistiska uttryck kommuniceras utan att använda nedsättande ord om invandrare och minoriteter. Tekniken att göra sig rolig på någon annans bekostnad ses som en form av subtil kommunikation orsakad av rådande västerländska normer om att inte uttryckligen förmedla rasism (ibid.). Kontexten påverkar hur rasism uttrycks, då den

maskeras med satir kan den tänkas nå personer som inte vanligtvis accepterar rasistiska uttryck. På samma sätt antas olika tekniker för att uttrycka rasism användas offline. Denna analys av rasistiska uttryck visar att rasistiska diskurser online inte alltid skiljer från rasism offline (Malmqvist 2015).

Forskning på Flashback Forum har även bedrivits om Nordiska Motståndsrörelsen, NMR, och hur dess antagonister och protagonister konstruerar olika sanningar om rörelsen (Blomberg & Stier 2019). Även i dessa trådar används humor och sarkasm, denna gång av antagonister för att förlöjliga NMR. Protagonister i tråden använder retoriska redskap för att påstå att NMR är en uppriktig röst i svensk politik. Dessa retoriska redskap lyckas enligt studien ta större plats än motståndarnas förlöjliganden (ibid.). Avslutningsvis ger en obegränsad tillgång till sociala medier, däribland Flashback, ökade möjligheter för antidemokratiska rörelser att göra sig synliga och locka medlemmar. Denna aktivitet på onlineforum får därför konsekvenser för den fysiska verkligheten; språket används för att skapa sanningar vilka påverkar livet offline. Intolerans och extremism uttrycks på Flashback och denna kommunikation ses som ett agerande i sig. Vetenskapen om onlineforumens konsekvenser för allmänheten och verkligheten offline är i sin tur central för arbete mot extremism (Blomberg & Stier 2019).

3.4 Maskulinitet

Internet och sociala medier ger stort utrymme för antifeminism, då det skapar nya plattformar för att kommunicera om mäns rättigheter (Ging 2019). Det är därför viktigt att studera antifeminism på internet då diskurser påverkas av internets utveckling. I den västerländska kulturen är den dominanta arenan för det antifeministiska meningsutbytet manosfären. Manosfären utgör en arena för nya maskulinitetskonstruktioner (ibid.). Forskning visar att mansrörelser i manosfären har blivit mer komplexa och vidare mer extrema gällande de diskurser som produceras och de ideologiska positioner som intas. Transnationell tillgång till internet gör att dessa grupper lättare kan hitta varandra och ideologier och strategier kan enklare förmedlas (ibid.). Inom manosfären ses mäns

ställning i den sociala hierarkin som hotad på grund av feminism, vilket underlättar mobilisering och skapar en upplevd kollektiv könserfarenhet män emellan. Manosfären är likväl inte homogen utan rymmer stridigheter mellan olika maskuliniteter (Ging 2019). Ging (2019) beskriver manosfären som ett diskursivt system som utövar ideologisk, psykologisk och materiell makt.

Årtionden av genusforskning kopplar samman toxisk maskulinitet med reella negativa följder såsom våld i nära relation och våldtäkt (Scaptura & Boyle 2019). Inom incelcommunityt frodas fientlig sexism och toxisk maskulinitet där ett av flera fokus ligger på frustrationen kring att bli nekad av kvinnor. De män som upplever sig inte leva upp till rådande maskulinitetsnormer tenderar att ha mer våldsamma fantasier om kvinnor. I sin tur kan dessa män ta till våldshandlingar för att återta sin maskulinitet (ibid.). Vidare undersöks relationen mellan könsbaserat våld och masskjutningar, där tre män som begått masskjutningar i Amerika under de senaste fem åren har identifierat sig som incels. Det belyser hur massvåld kopplas samman med fantasier om könsbaserat våld, något som tidigare förstått som sprunget ur konsumtion av våldsamma medier och psykisk ohälsa (ibid.).

Flashback Forum används för att undersöka diskurser om incels och manlighet i en svensk kontext. En kritisk diskurspsykologisk studie undersöker hur män i en diskussionstråd om manlig onani konstruerar manlighet på Flashback (Skoglund Nyberg 2020). Fortsättningsvis undersöks det ur ett kriminologiskt perspektiv huruvida misogyna diskurser som uttrycks inom den amerikanska manosfären och högerextrema forum får fäste i en svensk kontext (Wiklund 2020). Det påvisas likheter mellan hur den misogyna diskursen görs på Flashback och på amerikanska plattformar. Hatet riktas mot feminister och feminism och ger uttryck för den manliga hegemonin. Genom att tyda språkbruk och liknelser kan även kopplingar till extremhögern göras (Wiklund 2020).

Sammanfattningsvis belyser kunskapsöversikten att forskning på incels är högst relevant då forskning på ämnet har aktualiserats under 2019 och 2020. Forskning undersöker incels

ur olika teoretiska perspektiv samt kartlägger incelkulturen på internationella onlineforum. Ämnen som genom forskning görs aktuella i förhållande till incels är exempelvis maskulinitetskonstruktioner, radikaliseringsprocesser och högerextremism. Vi kan också identifiera att forskning har gjorts på Flashback Forum (jfr Malmqvist 2015; Skoglund Nyberg 2020 och Wiklund 2020). Forskning om incels på Flashback förekommer, men inte inom ramen för socialt arbete. Inte heller har den diskursanalytiska analysmetoden What's the Problem Represented to be använts för att förstå vilka diskurser som konstrueras i diskussionstrådar som berör incels, en metod som kan ge nya perspektiv. Det går även att motivera att det finns en generell kunskapslucka vad gäller incels. Forskning förekommer, men ämnet är långt ifrån lika beforskat som många andra sociala företeelser.

4. Teoretiska ramverk och begrepp

I följande kapitel presenteras studiens teoretiska ramverk. Inledningsvis bygger vår studie på en *socialkonstruktivistisk* ansats vilket förklarar en teoretisk och analytisk grundinställning till forskningsområdet. Den epistemologiska utgångspunkten inom socialkonstruktivism är att kunskap är socialt konstruerad (Sahlin 2013) och att sanningar konstrueras och dekonstrueras genom social interaktion (Giddens & Sutton 2014). Frågan om hur företeelser *konstrueras* till ett socialt problem är en utgångspunkt inom socialkonstruktivismen (ibid.). Hur ett socialt fenomen förstås är direkt beroende av i vilken kontext det konstrueras och påverkar hur det bemöts. Samhällsnormer och värderingar formar mänsklig interaktion, varför det är av intresse att belysa hur och med vilka beskrivningar eller argument sociala fenomen konstrueras. Dessa konstruktionsprocesser går att beforska (ibid.), vilket vi gjort utifrån tre teoretiska utgångspunkter; *kritisk diskursanalys*, *hegemonisk maskulinitet* och *intersektionalitet*.

4.1 Kritisk diskursanalys

Inledningsvis betonas att *kritisk diskursanalys* är ett perspektiv inom det diskursanalytiska fältet och inte en enhetlig metodologisk ansats. En kritisk diskursanalys syftar inte heller till att generera en teori eller metod, den kan genomföras med olika typer av metoder samt på varierande typer av data (van Dijk 2016). I detta avsnitt presenteras hur kritisk diskursanalys användes som *teoretiskt perspektiv* för att teoretisera dekonstruktionen av diskurser.

En *diskurs* kan vara allt ifrån en policy, politisk strategi, text, prat eller språk i sig (Wodak & Meyer 2016). En diskurs kan studeras med hjälp av en kritisk diskursanalys (Bryman 2018). Den kritiska diskursanalysen har utvecklats utifrån Foucaults teorier om makt och visar på diskursens betydelse i maktstrukturer. En diskurs förstås bidra till konstruktionen av disciplinär praxis; en uppsättning språkliga kategorier som förhåller sig till och

konstituerar ett objekt. Följaktligen utgör diskurser människors referensramar och formar synen på olika företeelser. Diskursanalysen undersöker hur diskurser skapar en tolkningsram och hur denna tar sig uttryck i praktiken (Bryman 2018).

Den *kritiska* diskursanalysen undersöker diskurser genom att dekonstruera, analysera och förklara komplexa sociala händelser (Wodak & Meyer 2016). Språket uppfattas inte som ett neutralt verktyg för kommunikation och diskursanalyser belyser därigenom mer än den språkliga dimensionen för att analysera i vilken kontext språket görs (Bergström & Ekström 2018). Vidare är teorin kritisk i bemärkelsen att forskaren problematiserar diskurser (Wodak & Meyer 2016.). I förlängningen innebär kritisk diskursanalys att forskaren engagerar sig för social jämlikhet och rättvisa (van Dijk 2016). Fokus för forskningen utgörs ofta av diskursers upprätthållande av maktstrukturer samt motstånd mot deras dominans (ibid.).

Ett teoretiskt begrepp inom diskursanalys är *subjektspositionering*. En person görs till ett aktivt subjekt då det tillskrivs egenskaper genom språk. Beroende på inom vilken diskursiv ram ett subjekt befinner sig kommer egenskaperna variera, något som gör att subjektet ges olika subjektspositioner (Bacchi 2009). Termen subjektsposition används istället för subjekt för att betona att subjektets existens är beroende av diskurser (Bacchi & Eveline 2010). Det innebär en dubbelhet; subjekt kan å ena sidan ses som skapare av diskurser och å andra sidan skapad av och positionerad utifrån diskurser (Jäger & Maier 2016). Att identifiera förekommande subjektspositioner gör det möjligt att synliggöra rådande diskurser och de handlingsalternativ som följer (Bergström & Ekström 2018). Diskurser bör inte ses som självständiga aktörer i konstruktionen av subjektspositioneringar. Individer använder även existerande subjektspositioner baserade på vedertagna uppfattningar i en så kallad *tolkningsrepertoar* (ibid.). Tolkningsrepertoarer anses inte ha makt att skapa, utan banar väg för, subjektspositionering. För att exemplifiera lyfts tolkningsrepertoarer om feminism där den ena bygger på idéer om att “feminister är kvinnor som strävar efter jämställdhet” och den andra om att “feminister är extremister”.

De två tolkningsrepertoarerna konkurrerar om hur feminism ska konstrueras (Bergström & Ekström 2018). Genom att analysera hur tolkningsrepertoarer reproducerar och legitimerar maktojämlikhet kan ideologiska effekter synliggöras (ibid.).

Utifrån tolkningsrepertoarer skapas en *problemrepresentation* vilken skildrar en problematisering av något (Bacchi 2009). Beroende på hur ett något problematiseras ges olika utrymme för lösningar eller effekter. Problemrepresentationer konstrueras genom att olika subjektpositioneringar konkurrerar med varandra. Därmed är det av stor vikt att dekonstruera problematiseringen och inte problemet i sig. Vi kan genom att analysera olika problemrepresentationer komma åt kopplingen mellan diskurser och vilka effekter de kan få (Bacchi 2009). Sammanfattningsvis är vår förståelse att diskurser, subjektpositioner och tolkningsrepertoarer interagerar i konstruktionen av olika fenomen. Kritisk diskursanalys användes i denna studie för att analysera hur diskurser ger uttryck för maktrelationer i materialet. Begreppet subjektposition var användbart analysen då det underlättade dekonstruktionen av problemrepresentationer samt rådande och konkurrerande tolkningsrepertoarer inom diskurser som förekom på Flashback Forum.

4.2 Hegemonisk maskulinitet

Teorin om *hegemonisk maskulinitet* undersöker maskulinitetskonstruktioner. Den australiensiska sociologen Raewyn Connell förklarar den hegemoniska maskuliniteten som: “(...) det nuvarande ideala sätt att vara man på, vilket kräver att alla andra män positionerar sig i relation till den, och den legitimerar att kvinnor globalt är underordnade män.” (Connell & Messerschmidt 2005: 832, egen översättning). Den hegemoniska maskuliniteten legitimerar *patriarkatet* och skapar således en social struktur genom hegemonisk maskulinitet som en diskursivt övertalande ordning vilken både män och kvinnor inställer sig i (Messerschmidt 2019; Connell & Messerschmidt 2005). Denna diskursiva ordning skapar sociala relationer och normer kring vad som är accepterat och inte. Det är därmed av stor vikt att betona teorins *relationella* natur, den handlar inte om

att vissa män är eller bär på hegemonisk manlighet, utan den konstitueras (Messerschmidt 2019). Den hegemoniska maskuliniteten saknar alltså mening bortom relationen till andra icke-hegemoniska maskuliniteter och femininiteter. Forskning om hegemonisk maskulinitet undersöker konsekvenser, mekanismer, diversitet och förändringar i hegemonin (ibid.).

Den hegemoniska maskuliniteten är normativ, men inte statisk; dess gestaltning varierar i tid och rum (Connell & Messerschmidt 2005). I dagens västerländska samhälle kan den hegemoniska maskuliniteten definieras genom statusfyllt och välavlönat arbete, underordning av kvinnor, heterosexuallitet samt en stark manlig könsdrift (Connell 2008). Även auktoritet, kontroll, aggressivitet och kapacitet att ta till våld kännetecknar hegemonin (ibid.). Hegemoni skapas inte med men kan upprätthållas av våld (Connell & Messerschmidt 2005). Vidare utgör rådande normer en slags idealmaskulinitet, vilken även konstituerar hur relationer till kvinnor bör vara (Connell 2008). De män som utifrån kontextuella normer eftersträvar, men inte når, den ideala maskuliniteten positioneras som *underordnade maskuliniteter* (Connell & Messerschmidt 2005). I relation till hegemonins heterosexuella norm, positioneras homosexuella män och andra män som förknippas med feminina egenskaper i relation till den överordnade maskuliniteten (ibid.). Dessa män kan kallas mesar, töntar eller fegisar för att visa på deras underordning (Connell 2008). Utöver det samspelar även andra maktstrukturer i genusordningen, såsom klass och etnicitet. Etnicitet kan ha betydelse i relationen mellan olika maskuliniteter och i upprätthållandet av institutionella förtryck (ibid.). En form av underordnad maskulinitet sprungen ur långvarig erfarenhet av maktlöshet benämns som *protestmaskulinitet*. Protestmaskuliniteten manifesteras i överdrivna anspråk på makt förknippad med fysiska former av maskulinitet. Anspråket på makt i form av skuldbeläggande och hat kan riktas mot de som anses ansvariga för den underordnade positionen (ibid.).

Då olika konstruktioner av manlighet ofta förekom i empirin var teorin om hegemonisk maskulinitet relevant. Teorin med tillhörande teoretiska begrepp var användbar för att

analysera manlighetskonstruktioner i diskurserna. Vidare gör vår studie inte anspråk på att definiera och reproducera idealmaskulinitet, utan att studera hur den konstrueras på Flashback Forum. I teoretiseringen av empirin användes begreppen patriarkat, protestmaskulinitet, idealmaskulinitet, underordnad maskulinitet och hegemonisk maskulinitet.

4.3 Intersektionalitet

Intersektionalitet belyser hur maktstrukturer interagerar med varandra, maktstrukturernas relation kan analyseras med hjälp av begreppen *vi och de Andra* samt *rasifiering*. En intersektionell ansats kan visa på hur olika kategorier konstrueras i relation till varandra i en specifik kontext. Maskulinitet kan förstås på olika sätt, beroende på om analysen görs i förhållande till exempelvis sexualitet eller etnicitet (Mattsson 2015). De los Reyes och Mulinari (2020) problematiserar hur intersektionalitet har kommit att användas i svenska genusstudier. Vi tolkar att det i artikeln påtalas en oro inför att begreppet kommit att urvattnas. Mot bakgrund av det väljer vi att använda en tidig definition av begreppet:

Idén om intersektionalitet tar sin utgångspunkt i en förståelse av makt som en multidimensionell konstruktion där kön- klass och ras/etnicitet är konstituerade (bärande) principer. [...] Makt kan inte konstitueras utan de dikotomiska föreställningar om likhet/olikhet som tillhandahålls av kapitalistiska, patriarkala och rasistiska ideologier.

(de los Reyes, Molina och Mulinari 2002: 25)

Som definitionen pekar på, är ett centralt perspektiv för att förstå maktstrukturer den dikotoma uppdelningen av ett *vi och de Andra*. När en grupp konstrueras som de Andra stärks känslan av det egna jaget och tryggar den egna identiteten (Mattsson 2015). “Vi skapas helt enkelt som subjektet genom interaktion med andra, genom att vi upprätthåller och skapar en gräns mellan oss själva och det som är *den Andra*” (Mattsson 2015: 87). Vi och de Andra som binära motsatspar konstrueras i relation till varandra och sociala

interaktioner upprätthåller dessa dikotomier genom hur människor förhåller sig till varandra (Mattsson 2015). Dikotomier ska inte ses som essentiella kategorier; de behöver problematiseras och förstås utifrån varierande kontexter (de los Reyes, Molina & Mulinari 2002). Kategoriseringar av människor är viktiga då det underlättar förståelsen av oss själva och andra med hjälp av uppdelningen av lika och olika. Maktaspekten är närvarande då kategoriseringar rangordnas, olika grupper konstrueras på olika sätt och tillskrivs olika värderingar (Mattsson 2015). Dikotomier möjliggörs av redan existerande kapitalistiska, patriarkala och rasistiska ideologier (de los Reyes, Molina & Mulinari 2002).

De los Reyes och Molina (2002) förklarar att olika kategoriseringar av människor tilldelar olika grupper ordnade maktpositioner i samhället. *Rasifiering* är ett begrepp som används för att förstå uppdelning av människor: “Rasifiering betecknar explicita och/eller uttalade kategoriseringar, tankemodeller och associationer som gör rangordningen mellan människor till ett naturligt inslag i såväl sociala relationer som maktstrukturer.” (de los Reyes & Molina 2002: 295–296). Med andra ord innebär rasifieringsprocessen inte alltid att människor uttalat definieras eller beskrivs utifrån etnicitet. Däremot bygger rasifieringsprocessen på en essentiell människosyn om människors givna och bestämda skillnader, något som således legitimerar den rasifierande sociala rangordningen (de los Reyes & Molina 2002).

Vi ämnade inte göra en intersektionell analys på hela materialet då vi vill undvika att urvattna intersektionalitet som analysmetod (jfr de los Reyes & Mulinari 2020). Därför utgör inte den intersektionella analysen en metodologisk utgångspunkt utan har använts som ett teoretiskt verktyg. Tidigare nämnda teoretiska begrepp inom intersektionalitet gav oss djupare förståelse för hur och varför olika kategoriseringar av människor görs på Flashback Forum. Begreppet vi och de Andra samt rasifiering användes för att teoretisera de kategoriseringar som konstruerades i empirin.

5. Metod

I följande kapitel presenteras metodvalen kvalitativ metod, netnografi samt What's the Problem Represented to be. Det redogörs för tillvägagångssättet vid datainsamling, urval, bearbetning av empiri samt studiens tillförlitlighet. Vi redovisar de etiska överväganden som gjorts under studien. Kapitlet avslutas med en diskussion om reflexivitet och förförståelse.

5.1 Kvalitativ metod

Studien bygger på en kvalitativ metod, vilken Bryman (2018) menar ofta bygger på en kunskapsteoretisk grund med fokus på *tolkning* och *förståelse* av ett socialt fenomen i en viss kontext. Fortsättningsvis brukar kvalitativ forskning ha en konstruktivistisk ontologisk ståndpunkt, med andra ord ses sociala egenskaper som skapade i samspelet mellan individer (Bryman 2018). Val av metod gjordes då studien syftade till att öka vår förståelse för hur olika diskurser genom socialt samspel konstrueras på Flashback Forum. Fortsättningsvis gjordes en *analytisk induktion* vilken inleds med en bred definition av en vetenskaplig frågeställning, fortsätter med förutsatta förklaringar av problemet och avslutas med att insamla data (Bryman 2011). Studien utformas utifrån att empiri och teori samspelar, om empirin inte går att förstå med den förmodade förklaringen kan frågeställningarna omformuleras (ibid.). Analytisk induktion går i linje med den netnografiska metoden där problemformuleringen ständigt utvecklas och omformuleras i relation till materialet (Berg 2015). För att analysera kvalitativa data är språkbaserade metoder vanligt förekommande (Bryman 2018). Utifrån vår studies fokus på analys av skriven text på ett internetforum var en *textanalys* således relevant. Vi valde den textanalytiska metoden diskursanalys.

5.1.1 Netnografi

Materialinsamling och etiska överväganden baserades i vår studie på en netnografisk metod. Begreppet netnografi är en sammanskrivning av orden internet och etnografi (Berg 2015). En netnografisk ansats innebär att förstå och studera det sociala och kulturella liv som utvecklas på internet (Berg 2015). Metoden undersöker hur sociala strukturer skapar gemensam mening genom att studera mänskliga erfarenheter, individens kontext och kulturella erfarenheter online (Kozinets 2020). Skeenden på internet har tidigare betraktats avskilda från det materiella livet, idag görs inte samma distinktion mellan våra liv online och offline (Berg 2015). Internet är inte en neutral plattform utan förankrat i sociala, politiska, samhälleliga och institutionella sammanhang. Internet har bidragit till samhälleliga förändringar och för att förstå dessa bör samhällsvetenskaplig forskning bedrivas på internet (ibid.). Centralt för netnografisk forskning är att sammanhanget som studeras är rikt på information (Berg 2015), varför vi utförde vår studie på det omfattande forumet Flashback. I skrivande stund (2020-10-16) består forumet av 68 817 009 inlägg och 1 342 885 medlemmar. Det finns olika sätt att tillämpa netnografi, där ett är att göra *arkivsök*. Arkivsök innebär att forskaren inte deltar på internet för att skapa ett material, i stället studeras kommunikation som redan existerar (Kozinets 2020). Vi använde oss av arkivsök för att studera Flashback-inlägg, då vi inte deltog som användare på Flashback Forum.

Den netnografiska metoden kan problematiseras på flera sätt. Likt i den materiella verkligheten deltar människor på internet ofta i parallella samspel, därmed är fältet som observeras ofta spritt i både rumsliga och tidsmässiga aspekter (Berg 2015). Det innebar för vår studie att användare på Flashback Forum kan ha ingått i sammanhang även på andra delar av internet. Fortsättningsvis kan internet förstås som en självständig kultur, samtidigt kan det ses som en produkt av en materiell, social och politisk verklighet (Berg 2015). Mot bakgrund av det var det relevant att använda en netnografisk metod för att i enlighet med studiens syfte studera vilka diskurser som konstrueras på Flashback Forum.

Med en netnografisk metod ämnade vi kunna ta del av diskussioner och gemenskaper vilka annars är svåra att tillgå.

I forskning med en netnografisk metod krävs slutligen ett reflexivt förhållningssätt. Innan inträde på fältet kan forskaren bara delvis förstå vad hen ska möta, vilket leder till att den netnografiska forskningens problemformulering ständigt utvecklas och omformuleras (Berg 2015). I denna bemärkelse var vår ambition att anamma det reflexiva förhållningssättet genom att vi låtit innehållet i materialet och utformningen av problemformuleringen samspela.

5.2 Urvalsprocess

Studiens empiriska material inhämtades på det svenska internetforumet Flashback Forum. Flashback Forums slogan lyder “Yttrandefrihet på riktigt!”. Valet av Flashback Forum för inhämtning av data gjordes då det är öppet för alla och inte kräver inlogg för att beskåda diskussionerna. För att skriva ett inlägg, däremot, krävs en användare. Användarna skapar diskussioner genom att skriva ett inlägg som lämnas öppet för kommentarer av andra användare, detta kallas för en tråd. Tråden inleds med ett första inlägg, ofta med en fråga eller ett ämne att diskutera. I tråden diskuterar användare med varandra genom inlägg eller svara på trådstartarens första inlägg. Det finns 93 moderatörer på Flashback med befogenhet att flytta inlägg och låsa trådar. Användarna på forumet använder ett alias och är i den bemärkelsen anonyma. Enligt Internetstiftelsen (2019) använder en tredjedel av svenskar på internet Flashback, varav majoriteten är män i åldersgruppen 36–45 år.

Med hänsyn till etiska överväganden valdes enbart de diskussionstrådar som är tillgängliga utan inlogg. Sökorden “incel” och “incels” användes för att hitta relevant material på forumet. För sökordet “incel” fanns 22 diskussionstrådar och för “incels” var motsvarande antal 32. Sökningen gjordes med kriteriet att sökordet fanns i namnet på diskussionstråden och inte enbart nämns i tråden. Slutligen beslutade vi oss för den näst största tråden för sökordet “incels”, med 1869 inlägg (2020-11-02). Diskussionstråden

startades i maj 2018. Tråden valdes utifrån kriterier i den netnografiska metoden vilka presenteras i avsnitt 5.3.

Inledningsvis läste vi igenom trådens alla inlägg. För att göra datan mer lätthanterlig kopierade vi in de inlägg vi ansåg vara relevanta för studiens syfte i ett Google Docs-dokument. Materialet hämtades från Flashback mellan 2020-10-28 och 2020-11-02. Efter första sällningen fanns 507 inlägg i ett 158 sidor och 71 174 ord långt dokument. Efter inhämtning av data fastställdes WPR som analysmetod vilket vägledde efterföljande urval. På dessa 507 inlägg användes sökfunktionen Google Docs erbjuder för att tematisera materialet och på så vis kunna sälla ytterligare. Urvalet genom sökord i dokumentet gjordes med WPR:s analysmodell samt studiens syfte i åtanke. Utifrån bestämda inkluderings- och exkluderingskriterier sällades materialet. Exempelvis valdes inlägg bort där sökorden gett träffar i andra ord som inte har med sökordet att göra, samt de inlägg som innehöll sökordet men som saknade relevans för våra frågeställningar. Vi använde oss av varierande sökord för att fånga in så stora mängder av materialet som möjligt. Se bilaga 1 för redovisning av sökord och de resultat sökorden gav.

Slutligen finns inte problemet med skevt urval i netnografiska studier i bemärkelsen av problem med bortfall (Kozinets 2020). I stället måste forskaren förhålla sig till att det publicerade materialet inte kan antas vara representativt för den allmänna befolkningen eller en specifik grupp (ibid.). I vårt fall innebär det att vi inte gör anspråk på att vårt resultat är representativt för vare sig incelkulturen eller en större population.

5.3 Datainsamling

Ur en metodologisk utgångspunkt gör en netnografisk forskare sig ofta bekant med de avtryck av forskningsområdet som redan finns på internet innan datainsamling påbörjas (Kozinets 2020). Vi bekantade oss med forskningsområdet på internet genom att överblicka tidigare forskning, flertalet trådar på Flashback som berör incels och

internationella incelforum. Vi tog även del av medierapportering om incels i form av podcasts och nyhetsartiklar.

Kozinets (2020) formulerar fem stadier för en strukturerad datainsamling; *simplification*, *search*, *scouting*, *select* och *save*. De fem stadierna kan, men måste inte, göras i ovan nämnd ordning. Beroende på studiens syfte kan olika stor vikt läggas vid de olika stadierna (Kozinets 2020). *Simplification* är stadiet då syfte och frågeställningar framställs. Frågeställningarna förenklas till sökbara ord vilket ger villkor för studiens fokus och omfattning (ibid.). Vi använde oss av vårt syfte som förenklades till sökorden “incel” och “incels” då vi endast var intresserade av trådar om dessa ämnen. Fortsättningsvis innebär *search* den aktiva sökningen på olika forum, sociala medier eller andra relevanta sökmotorer (Kozinets 2020). Flashback utgjorde vår relevanta sökmotor då vi efter att ha fördjupat oss inom forskningsfältet förstått att Flashback är den svenska plattform där incels öppet diskuteras. Flashback Forum blev även relevant i relation till forskningsetiska överväganden om vilka typer av forum som är etiskt försvarbara att beforska.

Scout handlar om att överblicka och ta del av det material som framkommer med hjälp av sökorden. I detta stadie görs ingen gallring utefter relevans eller trovärdighet (Kozinets 2020). Vi scoutade vårt material genom att överblicka de trådar som med hjälp av våra sökord framkom på Flashback. Vi läste många trådar för att få en initial känsla för vilka ämnen som diskuterades. En del av trådarna var riktade till incels, andra till allmänheten, vissa gällde en specifik nyhet om incels och andra var allmänna diskussionstrådar på temat. I det fjärde stadiet, *select*, bedöms datan. I netnografiska studier är det väsentligt att eftertänksamt välja data som ska ligga till grund för studien. Väsentliga data bestäms utifrån relevans, vanligen förekommande, interaktivitet, diversitet samt utifrån hur rikt materialet är gällande detaljer och beskrivningar (Kozinets 2020). I en pragmatisk syn på datainsamling läggs vikt vid vad som sägs snarare än på att veta vem som yttrar vad. Informationen vi använde som data och undersökte finns i dessa yttranden, således syftar inte studien att undersöka vem som yttrar vad utan vad och hur det yttras (ibid.). Inte

heller WPR-metoden gör anspråk på att undersöka intentionen av det som sägs (Bacchi 2009), och delar därmed en pragmatisk syn på datainsamling och analys.

Flera trådar hade kunnat vara relevanta men i och med den stora mängd data som sökorden gav valde vi att begränsa oss till en tråd. Vi valde tråden utefter ovan presenterade kriterier; innehållet var av relevans för analysmetoden och hade mycket interaktivitet och diversitet. I tråden sållades inläggen utifrån kriterierna för att göra materialet hanterbart. Etiska överväganden i förhållande till valet av data är en viktig aspekt i detta stadie (Kozinets 2020). Vi hade ett etiskt förhållningssätt när vi valde vilka inlägg som skulle utgöra empirin där exempelvis inlägg som röjer personlig eller känslig information valdes bort. Etiska överväganden diskuteras vidare i kapitel 5.7.

Det sista stadiet, *save*, innebär att spara utvalda data. Den sparade datan utgör empirin för studien. Olika tillvägagångssätt kan användas för att spara datan, varav ett är kopiera och klistra in (Kozinets 2020). Fördelen med att kopiera och klistra in är att forskaren enkelt väljer ut den relevanta datan. Datan blir också lätthanterlig då formatet tillåter enkla sökningar (ibid.). Vi kopierade inlägg från den Flashbacktråd som uppfyllde våra kriterier och klistrade in dessa i ett Google Docs-dokument av anledningen att göra materialet sökbart inför nästa urval. För att anonymisera materialet togs användarnas alias bort. Vid konvertering från Flashback till Google Docs försvinner textformat och smileys. För att kunna återfinna inläggen i diskussionstråden föregicks varje inlägg av ett nummer (exempelvis #170), då detta anges vid varje inlägg på Flashback.

5.4 Bearbetning av empiri

Datan som sparats i ett Google Docs-dokument lästes igenom och under tiden skrevs anteckningar om återkommande konstruktioner som besvarade studiens frågeställningar. Därefter bearbetades datan i två steg. Det första steget utgjordes av sökningar i dokumentet som hjälpte oss kategorisera materialet efter vad som konstrueras. Sökord som användes var exempelvis “feminism”, “invandr” och “manlig” (se bilaga 1).

Sökorden valdes efter att ha läst materialet flera gånger tills de vanligaste och mest intressanta konstruktionerna trädde fram. Därefter markerades alla inlägg innehållande sökordet. Även i detta stadié gjordes urval, presenterade i kapitel 5.2. Fortsättningsvis kopierades alla inlägg i en kategori in i ett separat dokument för att underlätta överskådligheten och möjliggöra analysen, vilket utgjorde det andra steget i bearbetningen av empirin. Det redovisas i bilaga 1 att sökorden “ensam”, “ensamma” och “biologi” användes då vi fört anteckningar om dessa som återkommande i tråden. Vi valde att presentera trådens tre mest dominerande konstruktioner utifrån flest antal träffar och därmed uteblev ensamhet och biologi. Slutligen bearbetade vi de inlägg som inte med hjälp av sökord tilldelats en kategori, för att utesluta risken att missa relevanta inlägg som berör de funna kategorierna eller som skulle kunna utgöra en egen kategori. När datainsamlingen inte längre gav upphov till nya och betydelsefulla data upplevdes en mättnad i materialet. Mättnad innebär inte att materialet tog slut utan att det blev upprepande, det tillkom inte ytterligare aspekter (Bryman 2011). Vid uppnådd mättnad påbörjades en analys av de identifierade konstruktionerna och de mest talande och innehållsrika inläggen valdes som citat.

5.5 Analysmetod: What’s the Problem Represented to be?

What’s the Problem Represented to be, WPR, är ett diskursanalytiskt verktyg formulerat av Carol Lee Bacchi och var en metodologisk utgångspunkt i vår studie. Initialt introducerades WPR för att kritiskt granska policytexter såsom lagförslag eller politiska initiativ, men är även användbar för andra typer av text (Bacchi 2009). Bergström och Ekström (2018) menar att WPR är en särskild typ av diskursanalytisk inriktning. WPR bygger på en socialkonstruktivistisk syn på sociala problem genom att granska föreliggande föreställningar om sociala och politiska problem, vidare även vilka maktrelationer dessa föreställningar (re)producerar (Bergström & Ekström 2018).

WPR är formad utifrån fyra teoretiska ansatser; socialkonstruktivism, poststrukturalistisk diskurspsykologi, feministisk teori och governmentalitet (Bacchi & Eveline 2010). Vi

ansåg detta verktyg vara en användbar analysmetod i förhållande till studiens frågeställningar, däremot har vi valt att använda oss av andra teoretiska utgångspunkter. Vi använde mer lämpade teoretiska utgångspunkter för vår studie i en tolkning av Bacchis modell. Utöver att ha en socialkonstruktivistisk ansats tillämpades kritisk diskursanalys, hegemonisk maskulinitet och intersektionalitet i studien. Mot bakgrund av att Bacchi format modellen utefter konstruktivistiska teorier valde vi teorier med liknande ansats.

Sammanfattningsvis syftar WPR till att kritiskt undersöka hur “problem” representeras med hjälp av så kallade problemrepresentationer. Metoden undersöker hur och vilka problemrepresentationer som skapas, vinner legitimitet och vilka effekter de riskerar få (Bacchi 2009). En annan mer konventionell analysmetod inom kritisk diskursanalys är Faircloughs tredimensionella modell (Winther Jorgensen & Phillips 2000). De tre dimensionerna som analyseras utgörs av text, diskursiv praktik och social praktik (ibid.). Vi valde trots det att använda Bacchi’s analysmodell What’s the Problem Represented to be. Efter att ha överblickat insamlad data blev analysmetoden WPR relevant då problematiseringar var vanligen förekommande i materialet. För att dekonstruera dessa och på så sätt urskilja diskurser var verktyget mer användbart än Faircloughs modell. Vi hade dessutom inte sett denna metod användas för samma syfte tidigare och såg det som en möjlighet att ge nya perspektiv på hur diskurser kan urskiljas på Flashback Forum. WPR som diskursanalytiskt verktyg blev även relevant för vår studie då det underlättade en analys av kopplingen mellan konstruktioner av diskurser och dess effekter, vilket går i linje med vårt syfte.

Bacchi (2009) har för ändamålet att dekonstruera problemrepresentationer formulerat sex analytiska frågor som appliceras på specifikt material, se bilaga 2. Nedan presenteras samtliga frågor, av oss översatta från engelska till svenska:

1. Vilka problemrepresentationer görs?
2. Vilka antaganden ligger bakom problemrepresentationerna?

3. Hur har problemrepresentationerna kommit till stånd?
4. Vad lämnas oproblematiserat i denna representation av problemet? Vad utelämnas och kan problemet förstås på andra sätt?
5. Vilka diskursiva, subjektiverande och levda effekter får denna representation av problemet?
6. Hur har dessa problemrepresentationer producerats, spridits och försvarats? Hur kan de ifrågasättas och ersättas? (Bacchi 2009)

Samtliga sex frågor behöver inte användas utan bara de som anses vara relevanta för den specifika forskningsfrågan (Bergström & Ekström 2018). Denna kandidatuppsats kräver en avgränsning i val av frågor, dels på grund av att samtliga frågor inte har relevans för studiens syfte, men också rådande tids- och omfångsmässiga begränsning. Vi valde att använda tre frågor ur modellen. Nedan presenteras frågorna som användes i analysen, hur de modifierats till vår specifika studie samt hur vi använt dem i bearbetning av empirin.

WPR-frågor	Modifierade frågor	I empirin
1. What's the "problem" represented to be?	1. Vilka problemrepresentationer görs i en tråd om incels på Flashback Forum?	Formulering och aktualisering samt lösning på "problemet"
2. What presuppositions or assumptions underlie this representation of the "problem"?	2. Vilka antaganden underbygger hur "problemet" representeras?	Dikotomier Kategoriseringar Nyckelord Antaganden
5. What effects (discursive, subjectification and lived) are produced by this representation of the "problem"?	5. Vilka diskursiva, subjektiverande och levda effekter kan dessa problemrepresentationer få?	Diskursiva effekter Subjektiverande effekter Levda effekter

Nedan förklaras mer utförligt hur analysfrågorna tillämpades på materialet.

1. Vilka problemrepresentationer görs i en tråd om incels på Flashback Forum?

Utifrån första frågan i Bacchis modell studeras implicita och explicita problemrepresentationer i materialet. Vad som uttrycks som ett "problem", förslag på hur de ska lösas eller hanteras visar på vilka problemrepresentationer som görs (Bacchi 2009). Observera att citationstecken används kring ordet problem, då WPR syftar till att analysera hur representationen av ett problem görs och inte problem som reella fenomen (ibid.). Materialet vi undersökt syftar inte till att åtgärda ett problem inom en viss verksamhet. Flashback Forum syftar istället till att tillåta yttrandefrihet och utrymme för diskussion. Därför var det inte givet att explicita problemrepresentationer och lösningar skulle presenteras.

I ursprungsversionen av WPR analyseras policy. Genom att titta på specifika interventioner och lösningar kan det uppdagas ur vilka perspektiv det ursprungliga "problemet" betraktas (Bacchi 2009). Denna typ av analys var relevant för vår studie för att studera hur användare betraktar "problemet" i en diskussionstråd om incels. Yttranden kunde tolkas utgöra problemrepresentationer som sa något om vilka förklaringsmodeller som konstruerades i relation till incels. Det kunde i nästa led säga oss någonting om vilka diskurser som dominerade i diskussionstråden om incels samt vilka eventuella lösningar på problem som ansågs relevanta. Fortsättningsvis består ett material sällan enbart av en problemrepresentation, de kan verka parallellt och/eller stå i konflikt med varandra (Bacchi 2009).

2. Vilka antaganden underbygger hur "problemet" representeras?

Efter att problemformuleringar har identifierats påbörjas själva analysen för att undersöka hur de konstrueras. Det är då relevant att studera vilka antaganden som föreligger med hjälp av fråga 2 (Bacchi 2009). Med begreppet antagande menas bakomliggande kunskap som tas för given. Denna kunskap utgörs exempelvis av ontologiska och epistemologiska grundantaganden, genom vilka det skapas premisser för hur en problemrepresentation

framställs (ibid.). Syftet är att undersöka vilka antaganden som gör yttrandet möjligt, alltså vilka antaganden problemrepresentationen underbyggs av (Bacchi 2009).

För att kunna besvara fråga 2 analyseras språket i materialet diskursivt genom att undersöka *dikotomier*, *nyckelbegrepp* och *kategorier* (Bacchi 2009). En dikotomi innebär ett förhållande mellan två olika positioner. Inom samhällsvetenskapen har dikotomier en hierarkisk ordning där den ena positionen är överordnad den andra. Nyckelbegrepp är begrepp som är återkommande i ett material. De kan, men måste inte, ha en självklar mening eller betydelse. Därför är det av intresse att studera hur nyckelbegrepp används och vilken mening de tillskrivs. Kategorier syftar till att undersöka hur olika kategoriseringar av människor skapas och varför. Analysen av dikotomier och kategorier syftar inte till att acceptera dem, utan snarare att analysera hur de används för att skapa problemrepresentationen (Bacchi 2009).

Fråga 2 gjordes relevant i vår analys som ett verktyg för att belysa antaganden som yttrades implicit och hjälpte oss undersöka hur diskurser konstruerades i en Flashback-tråd genom att analysera vilka antaganden som underbyggde problemrepresentationer.

5. Vilka diskursiva, subjektiverande och levda effekter kan dessa problemrepresentationer få?

Fråga 5 möjliggör en kritisk analys i syfte att analysera vilken inverkan problemrepresentationers konstruktion har på människor. För att göra det belyser frågan tre överlappande effekter som problemrepresentationer kan få; *diskursiva*, *subjektiverande* och *levda* effekter. Diskursiva effekter begränsar vad som kan tänkas och yttras inom en diskurs. Problemrepresentationer skapar en diskursiv ram som begränsar möjligheten för motstridiga förståelser. Det gör att vissa analyser och förklaringar av sociala fenomen tystas och osynliggörs (Bacchi 2009). Subjektiverande effekter handlar om hur diskurser får människor att tänka om sig själva och andra. Diskurser positionerar människor som subjekt genom att ge olika grupper olika funktion eller mening. Det kan även förklaras likt att diskurser erbjuder subjektpositioner (ibid.). Utifrån de subjektpositioner som står

till buds kommer människor att förstås genom dem, därför styr diskurser hur vi uppfattar oss själva och andra. Tillika erbjuder problemrepresentationer subjektspositioner som antyder vem som bär ansvar för “problemet”. Att studera ansvarsbördan är intressant för att analysera subjektspositionerna och huruvida antydning om ansvar är trovärdig eller ej (Bacchi 2009).

Levda effekter handlar om problemrepresentationers materiella effekter. Hur problemrepresentationer görs i policy har direkta konsekvenser för människors liv (Bacchi 2009). Utifrån vetenskapen om internets betydelse för samhällsliga förändringar och den icke-existerande distinktionen mellan livet online och offline (Berg 2015) motiverar vi att problemrepresentationer online kan ha liknande materiella effekter som de Bacchi (2009) påtalar. Beroende på hur människor kategoriseras i maktstrukturer ges exempelvis olika förutsättningar till resurser i ett välfärdssystem (Bacchi 2009). Vissa grupper förstås som hjälpbehövande och andra som orsak till sina egna problem. Insatser kan på så sätt utformas efter kategoriseringarna. Å andra sidan behöver inte syftet vara att mäta praktiska effekter, utan snarare effekter som påverkar hur ett “problem” representeras och därefter bemöts (ibid.). I dekonstruktionen av diskurser på Flashback Forum blev fråga 5 användbar för att undersöka vilka konsekvenser yttranden och konstruktioner av grupper inom tråden kan få.

Avslutningsvis är det möjligt att problematisera What’s the Problem Represented to be som analysmetod på denna typ av material då dess ursprungliga syfte är att granska policy. Därmed har vi i viss mån klivit på outforskad mark när WPR applicerades på Flashback-inlägg. Å andra sidan har WPR som tidigare nämnt utvecklats till att kunna appliceras på andra typer av texter (jfr Bergström & Ekström 2018). Därför har vi varit tydliga med hur analysmetoden översatts och använts med andra teoretiska utgångspunkter för att visa hur den av oss är tolkad.

5.6 Studiens tillförlitlighet

För att undersöka kvaliteten i kvalitativ forskning finns kriterierna *trovärdighet, överförbarhet, pålitlighet* och *konfirmation* (Bryman 2011). Nivån av studiens pålitlighet handlar om huruvida samma resultat kan uppnås om studien genomförs på nytt (Bryman 2011). För att uppnå pålitlighet har vi noggrant redogjort för och dokumenterat uppsatsens steg. Vi har eftersträvat transparens med vad som ligger bakom de beslut som tagits gällande urval, analysmetod, teorier, datainsamling och bearbetning av empiri. Något som kan påverka studiens pålitlighet är faktumet att datan är inhämtad på ett forum där innehållet är föränderligt. Därför skulle samma inlägg inte nödvändigtvis återfinnas om studien genomförs på nytt. Inlägg kan tas bort och läggas till, trådar kan också stängas helt av moderatorer. Genom att redogöra för vilka datum data inhämtats och antal inlägg i tråden vid tillfället ämnar vi höja studiens pålitlighet.

En studies överförbarhet bestäms av hur väl det forskaren vill observera verkligen observeras (Bryman 2011). I förhållande till netnografiska studier för Kozinets (2020) ett resonemang om validitet i relation till anonyma användares identitet. Det kan tänkas problematiskt att undersöka en specifik grupp på anonyma forum. I sådana studier är det viktigt att undersöka vad som yttras på forumet och inte av vem yttrandet görs, då det inte går att veta vem som använder ett alias (Kozinets 2020). Vidare tenderar personer som skriver på öppna forum att vara mer extrema samt söka uppmärksamhet med sina yttranden, således kan inte data insamlad på öppna forum antas ge en representativ bild av populationen. Bra samhällsvetenskap misstar inte karaktärsdrag från specifika urval för att vara populationens generella uppfattning (Kozinets 2020). Mot bakgrund av detta valde vi att göra en diskursanalys för att höja överförbarheten, då vår studie inte syftar att göra resultaten generaliserbara för en större population eller allmän befolkning. Vi varken ville eller kunde veta vem som yttrat vad. Därmed blev det intressant att undersöka yttrandena i sig och på så sätt kan studien anses ha en hög överförbarhet trots att den baseras på material från anonyma användare på ett öppet forum. För att stärka studiens

överförbarhet valde vi de frågor ur WPR-modellen som materialet kan besvara, vilket således hjälpte oss undersöka det vi ämnade undersöka.

Trovärdigheten i en studie är hög om forskaren tydligt redogör för vilka antaganden och slutsatser som dras om den sociala verkligheten. Eftersom den sociala verkligheten och specifika företeelser går att förstå ur mängder av perspektiv blir dokumentationen av processen viktig för att människor med andra grundantaganden ska acceptera resultatet (Bryman 2011). För att höja studiens trovärdighet har vi ämnat vara tydliga med våra ontologiska antaganden och förförståelse för att göra det möjligt för läsaren att själv ta ställning till dessa. För att styrka och konfirmera studiens kvalitet måste forskaren påvisa insikter om att total objektivitet är ouppnåelig (Bryman 2011). Vi är av förståelsen att forskare är färgade av sin position och förförståelse. Vi har inte ämnat låta vår förförståelse styra studien, däremot är vi medvetna om dess inverkan. Därför har vi strävat efter transparens, vilket avhandlas mer ingående i kapitel 5.7.1.

5.7 Forskningsetiska överväganden

Association of Internet Researchers, AoIR, (2019) presenterar etiska riktlinjer för studier på internet. Ett grundläggande krav är att se över de rådande villkor och tillstånd på plattformen som ska studeras (AoIR 2019), därför studerades Flashback Forums interna regelverk i studiens inledande skede. Enligt de etiska riktlinjerna är det avgörande första steget att tydligt visa på syfte, mål och förväntade fördelar med studien (ibid.). Därför lades stor vikt vid att tydligt utforma vår studies inledande kapitel.

Då metoder för att forska på internet är relativt nya utmanas mer traditionella etiska förhållningssätt (Berg 2015). Eftersom dessa riktlinjer och principer till stor del bygger på relationen mellan forskaren och den personliga integriteten hos personer som deltar i studien, är principernas relevans för netnografiska studier inte lika stor (ibid.). Vi tog trots det hänsyn till Vetenskapsrådets forskningsetiska principer i kombination med etiska

principer anpassade för netnografiska studier. De forskningsetiska riktlinjerna är: *informations-, samtyckes-, konfidentialitets- och nyttjandekravet* (Vetenskapsrådet 2002). Vi valde att inhämta vår empiri på ett öppet forum där användare är anonyma, de använder alias vilka inte går att härleda till vederbörande individ. Således anser vi konfidentialitetskravet vara relativt stärkt, då individerna i utgångspunkt är anonyma. Dock kan forskare aldrig hävda att det går att försäkra total konfidentialitet. Vi kan inte utesluta att någon som tar del av studien utifrån empirin identifierar inlägg och därigenom alias. Pondera att någon känner till personen bakom ett visst alias och på så sätt vet vem som yttrar sig. Detta är en risk vi är medvetna om, samtidigt anser vi att skadan av att en persons identitet röjs är liten då materialet inhämtats på ett forum öppet för allas beskådning.

Informerat samtycke är ofta ett grundläggande krav gällande forskningsetik, vilket skapar ett dilemma för forskning på internet (Sveningsson Elm 2009). Informations- och samtyckeskravet var inte aktuella för vår studie eftersom vi inte interagerade med användarna och inte heller söker samtycke för vår studie. Sveningsson Elm (2009) argumenterar för att samtycke inte behöver inhämtas om forumet anses vara öppet. Ett forum är öppet när det är tillgängligt för alla med internetuppkoppling och inte kräver registrering (Sveningsson Elm 2009). Uteblivet samtycke motiverades med att Flashback Forum är öppet för alla att beskåda och ta del av, oavsett personligt användarkonto eller inte. Vi kan anta att de som skriver på forumet är medvetna om att deras inlägg kan beskådas av alla, men däremot inte att användarna samtycker till att deras inlägg används i vetenskapligt syfte. Hade vi gjort ett inlägg i tråden för att informera om att studien pågår hade datainsamlingen inte kunnat klassas som arkivsök, då vi hade interagerat med användarna (jfr Kozinets 2020). Det hade riskerat att användarna hade förändrat sina uttryck utifrån vetskapen om att en studie gjordes och därmed hade vårt tillkännagivande kunnat påverka materialet. Efter noggrann avvägning mellan risk och nytta ansåg vi det därför vara etiskt försvarbart att inte inhämta samtycke eller informera om vår studie på forumet. I relation till nyttjandekravet inhämtades enbart empiri som var relevant för vår studie. Nyttjandekravet syftar till att uppgifter som framkommit i data ska ingå i studien

och inte användas för annat ändamål (Vetenskapsrådet 2002). Då vi återigen inte insamlat personuppgifter utan yttranden av anonyma användare, är det en omöjlighet att använda personliga uppgifter i annat syfte.

Ett öppet forum definieras likt en plattform som är tillgänglig för allmänheten, vilket innebär att varken registrering eller lösenord krävs för att få tillgång till forumet. Det är dessutom lättillgängligt, då det enkelt kan hittas genom exempelvis en Googlesökning. På öppna forum har publik data delats under förutsättningar som inte kräver specifika etiska överväganden i en netnografisk studie (Kozinets 2020). Samtidigt kan det finnas förväntningar hos användare om en viss grad av anonymitet, även om det ur juridisk synpunkt inte kan krävas på ett öppet forum (ibid.).

Ytterligare etiska överväganden måste i synnerhet göras i netnografiska studier som berör känsliga ämnen. Känsliga ämnen är diskussionsämnen, meddelanden, bilder och annan data vilken avslöjar personlig information såsom stigmatiserade beteenden, bilder på en individs kropp samt olagliga eller sexuella beteenden (Kozinets 2020). För att rättfärdiga studien görs en riskbedömning av informationen forskaren tagit del av (ibid.). Vår studie bedömer vi till viss del innehålla information av känslig art, men trots det inte falla under känsliga ämnen i bemärkelsen att datan inte avslöjar personlig information.

5.7.1 Förförståelse och etiska överväganden

När det kommer till etiska överväganden, inte enbart de forskningsetiska, har vi under uppsatsen gång aktivt påmint oss själva om vår position. Som kvinnliga studenter har det varit en balansgång i hur vi har förhållit oss till materialet och ämnet. På Flashback Forum uttrycks aggressiva och hotfulla åsikter mot olika grupper, där kvinnor är en av dem. Mot bakgrund av detta har valet av metod känts nödvändigt, det hade känts direkt otryggt att ge oss tillkänna på forumet eller utföra exempelvis intervjuer.

Det är av stor vikt att vara självreflexiv kring vad som värderas som intressant och hur ens material betraktas. Att välja material blir en praktik där vi använder oss av utgångspunkter och perspektiv för att skapa ordning i materialet (Kozinets 2020). Vi var därmed medvetna om att det material som stod ut som intressant eller relevant i olika urvalsprocesser påverkades av vår egen förförståelse. Andra personer hade inte nödvändigtvis sett samma kategorier eller gjort samma urval i materialet. När forskaren väljer vad som ska analyseras och vilka frågor som ska appliceras på materialet, inkluderar forskaren per automatik sig själv i materialet (Bacchi & Eveline 2010). Hur en tolkar ett visst material eller urskiljer specifika problemformuleringar innefattar subjektiva tolkningar. Därav blir forskarens problematisering och reflektion över sin egen positionering till materialet en betydande del av analysen (ibid.). Vår förförståelse som socionomstudenter kan ha påverkat vår studie på olika sätt. Mot bakgrund av detta ser vi transparens, tydlighet och detaljrikedom som nyckelord i denna uppsats. Vi har strävat efter ett reflexivt förhållningssätt genom hela processen och återgått till våra forskningsfrågor för att behålla vårt fokus.

Gällande kritisk diskursanalys och transparens måste kritiska diskursanalytiker vara medvetna om att deras kritik inte är situerad utanför diskursen (Jäger & Maier 2016). Vi är del av en mängd olika diskurser som påverkar hur vi uppfattar världen och kan inte göra anspråk på objektiv kritik. I vår uppsats riskerar vi att reproducera de kategorier, maktstrukturer och diskurser vi ämnar problematisera. Vi använde de kategoriseringar som gjordes i tråden för att representera materialet, inte för att göra samma kategorisering. Ett exempel är användningen av begreppet "invandrare" som ofta förekommer i kapitel 6 och som därmed riskerar att reproducera den innebörd det ges i materialet. Vi vill betona problematiken med begreppet invandrare då det inte har en given innebörd och ofta används för att beskriva icke-vita svenskar.

5.8 Arbetsfördelning

Denna studie är skriven tillsammans i ett nära och gott samarbete genom hela processen. Inga kapitel i uppsatsen är skrivna av endast en person utan båda har varit delaktiga i att producera material. Vi har lagt stor vikt vid att vi båda ska ha bearbetat och varit delaktiga i uppsatsens alla delar.

6. Resultat och analys

I följande kapitel presenteras våra resultat i tre huvudteman som illustrerar konstruktioner av diskurser. Konstruktionerna som urskilts är: Vita män och de Andra, Manshat och kvinnohat samt Samhälle och manlighet. De konstruktioner som presenteras är de dominanta diskussionsområdena inom vilka det på olika sätt görs problemrepresentationer. De problemrepresentationer vi funnit presenteras med hjälp av citat och utdrag från inlägg som gjorts i diskussionstråden på Flashback. Varje problemrepresentation analyseras med hjälp av tre frågor, redogjorda för i avsnitt 5.5, samt relevanta teoretiska begrepp.

Inläggen som presenteras i citat har återgivits i sin exakta form. För att undvika att förändra datan kvarstår kränkande ord och felstavningar. Vi ser det också värdefullt att få läsa inläggen i den ton de är skrivna. Många av citaten är förkortade då vissa inlägg var väldigt omfattande, vilket i sådana fall redovisas. Avslutningsvis förekommer begrepp som används inom incelkulturen och inte är allmänt vedertagna. Se avsnittet om begreppsdefinitioner.

6.1 Vita män och de Andra

Den första återkommande konstruktionen urskildes i det inhämtade materialet genom diskussioner om vita och icke-vita män samt vita och icke-vita kvinnor. Dessa positioner diskuterades i förhållande till vem som är mest utsatt, hur invandring påverkar incels samt vilka kvinnor som är nåbara för incels. Flera olika problemrepresentationer gjordes, de mest dominerande presenteras: *Mansöverskott* och *Stackars vita män*.

6.1.1 *Mansöverskott*

Den första problemrepresentationen som identifierades i Flashbacktråden som berör incels var att Sverige har ett mansöverskott som ökar med invandring. I tråden syftar

mansöverskott till en större andel män än kvinnor i Sverige. Mansöverskottet beskrevs som ett problem med negativ inverkan på incels möjligheter till sex och relationer med kvinnor. I citatet nedan ges ett exempel på hur konstruktionen av mansöverskott målas upp.

[...] Ja, resultatet av den här politiken tillsammans med det mansöverskott som massinvandringen av misogyna unga män skapat, kommer att explodera i en orgie av våld. Inte minst riktat mot kvinnorna själva, som laddat den här krutdurken, som vi varnat för i så många år.

Det byggs ett resonemang om att “massinvandringen av misogyna unga män” ger ett mansöverskott som kommer leda till ökat våld i samhället. Andra inlägg kopplar samman mansöverskottet med incels: “Incels finns på riktigt eftersom mansöverskottet är en realitet”. I citaten används kategorierna “misogyna unga män” och “incels”, men i tråden används även andra kategoriseringar för att göra problemrepresentationen, såsom “sojapojkar”, “machismokulturer”, “svenska män”, “muslimska män”, “ensamkommande killar” och “invandrare”.

Följaktligen verkar konsensus råda om att mansöverskottet beror på invandring och att det är “sojapojksnationen Sverige som skapar ett sexuella [sic] mansöverskott genom migration”. Däremot ges nyckelordet “invandrare” en spridd innebörd då ensamkommande killar, muslimska män och machismokulturer tillsammans utgör ena sidan av en dikotomi i relation till vita, svenska män. Denna dikotomi används för att anta att invandring leder till ett mansöverskott som skapar en försämrad situation för vita män. I förlängningen antas vita mäns minskade möjlighet till relationer och sex bero på ett större antal män än kvinnor i befolkningen. Antagandet i sig bygger på en heterosexuell norm där ett matematiskt jämnt antal kvinnor och män förutsätts vara lösningen på problemet med incels.

I en dekonstruktion av problemrepresentationen tycks den i grunden bygga på en matematisk ekvation. Parallellt konstrueras kategorin invandrare som syndabock i den påstådda matematiska konklusionen. Det skapar subjektspositionen invandrare vilken ges

betydelsen att vara en orsak till att män blir incels. Denna subjektsposition går att förstå utifrån det intersektionella perspektivet där uppdelningen av ett vi och de Andra är ett sätt att begripliggöra och bekräfta sin egen position (jfr Mattsson 2015). Vidare beskrivs de Andra som “misogyna och våldsamma”, i motsats till “sojapojksnationen Sverige” med de icke-misogyna och icke-våldsamma svenska männen. Det görs även en tydlig distinktion mellan vita män och andra män i bemärkelsen att de rangordnas när vita män görs till offer och andra män görs till orsak för vita mäns lidande. Det kan tänkas att uppdelningen i vi och de Andra samt den nedvärderande konstruktionen av invandrare som problem, och orsak till problem för svenskfödda män, är en del av en diskriminerande diskurs om invandrare och icke-vita (jfr de los Reyes, Mulinari & Molina 2002). Det går också att förstå skuldbeläggandet som en subjektiverande effekt då det är vanligt att subjektspositioner antyder vem som bär ansvar för “problemet” (jfr Bacchi 2009).

Denna rasistiska diskurs går att förstå som en rasifieringsprocess vilken rangordnar vita män över icke-vita män (jfr de los Reyes & Molina 2002). I ovan presenterade citat uttrycks inte explicit rangordningen av olika etniciteter, däremot går det att implicit utläsa rasifieringsprocessen genom att icke-vita män skuldbeläggs. De los Reyes och Molina (2002) påvisar att rasifieringsprocessen är betydande för konstruktionen av maktstrukturer. På samma sätt kan denna rasifieringsprocess ha diskursiva och levda konsekvenser för personer som läses, eller identifierar sig, som invandrare eller icke-vita. De diskursiva och subjektiverande effekterna begränsar bredden av olika förståelser av invandrare och icke-vita män. Exempelvis är problemrepresentationen enhetlig gällande att invandrare syftar till män som invandrat vilket formar den diskursiva ramen till att utesluta kvinnor och icke-binära. Sammanfattningsvis kan rasism förstås som centrala diskursiva, subjektiverande och levda konsekvenser av problemrepresentationen om mansöverskott. Vidare verkar diskurser ofta parallellt (Bergström & Ekström 2018), och det gavs uttryck för alternativa tolkningsrepertoarer inom konstruktionen av mansöverskott. En användare problematiserade påståendet om att invandring skulle påverka mäns möjligheter till att träffa kvinnor.

[...] Ta scenariot att man är på en vanlig bar. Då är könsfördelningen hyffsat jämn. På universiteten är kvinnorna i majoritet. På arbetsplatser är det tjejer överallt. På datingappar kryllar det av kvinnor. Att det finns lite afganska pojkar som ger ett överskott på män gör ingen skillnad för min situation.

Om invandrare som nyss har flyttat hit kan prestera bättre när det gäller tjejer och självförtroende, så måste man vara urkassa som kille?

Den matematiska logiken bakom mansöverskottet ifrågasätts och användaren menar att “lite afganska pojkar” inte utgör ett reellt hot. Denna problemrepresentation byggs utifrån en annan tolkningsrepertoar där vita män inte på samma sätt förstås som offer för invandring och mansöverskott. Istället tillskrivs kategorin vita män av en annan användare vara “bleka och främlingsfientliga” samt som ovan “urkassa som killar” om de inte lyckas vinna tjejers intresse. Däremot är subjektpositionen för invandrare liknande den dominanta diskursen om icke-vita män i tråden, då det uttrycks att vita män som är sämre på att ragga än icke-vita män måste vara urkassa. Implicit uttrycks alltså att icke-vita män, “lite afghanska pojkar”, inte borde kunna påverka vita mäns situation, då de inte utgör något hot. Att kategorisera vita män som främlingsfientliga delar likaså upp vita och icke-vita och riskerar att befästa de konstruerade olikheterna mellan de två. Det går även att analysera vilka subjektiverande och diskursiva effekter uttrycket “lite afghanska pojkar” får i en diskussion som mansöverskott och invandring. Återigen begränsas subjektpositionen invandrare, denna gång till att beröra unga män från Afghanistan. Det kan få diskursiva effekter då det påverkar vem som föreställs vara subjekt i en diskurs om invandring eller invandrare.

Trots denna något alternativa tolkningsrepertoar angående “problemet” går den rasistiska diskursen även här att urskilja. Subjektpositionen icke-vita män konstrueras i båda tolkningsrepertoarerna på så sätt att den upprätthåller den rasistiska maktordningen. Även om kategorier inte uttryckligen beskrivs med nedvärderande ord urskiljs en underliggande rasistisk diskurs. Denna analys om explicita och implicita rasifieringsprocesser kan förstås

utifrån forskning om hur rasism görs på Flashback (jfr Malmqvist 2015). Rasism görs även utan att explicit uttrycka nedsättande ord om invandrare och minoriteter (Malmqvist 2015). De diskursiva, subjektiverande och levda effekterna av denna diskurs utgörs återigen av rasism, vilket begränsar och diskriminerar icke-vita svenskar. Då diskurser online får konkreta effekter kan denna problemrepresentation i förlängningen påverka diskursen om och regleringen av migration, utifrån förståelsen av dess effekter som förödande för vita mäns möjligheter till relationer.

6.1.2 Stackars vita män

Nästa konstruktion som har urskilts är att vita män förtrycks. Ett sätt att bygga konstruktionen var genom påståendet att vita män konkurreras ut av andra personer och grupper. Denna konkurrens förklarades ha en koppling till uppkomsten av incels. I tråden illustrerades att förtrycket uppstår när vita kvinnor väljer svarta eller andra män framför vita män.

[...] Man behöver bara gå omkring i Stockholm så ser man att det är främst svarta män kvinnor dras till. [...] Svarta män har långt mycket mer sex än vita. [...] Det enda som är rätt är att feminismen har sänkt kärleken till vita män så drastiskt att en stor procent ej kan ha relationer med vita utan antagligen blir lesbiska ensamstående eller har en relation med en icke-vit.

I citatet yttras att vita män får konkurrens på relationsmarknaden av lesbiska, icke-vita och svarta män. Av en annan användare beskrivs den upplevda konkurrensen som att “känna sig undanträngd av nya folkslag”. Problemrepresentationen är explicit i bemärkelsen att det ges exempel på vilka personer kvinnor väljer att ha relationer med. Samtidigt finns mer implicita uttryck för problemrepresentationen, då det indikeras att “nya folkslag”, vilket kan förstås som invandring, har en koppling till vita mäns upplevda utsatthet. I dessa citat kategoriseras olika grupper utifrån etnicitet genom att skapa subjektspositioner för män som vita, svarta

och andra icke-vita. Denna uppdelning utgör en dikotomi där vita män positioneras i relation till icke-vita män, vilka beskrivs försämlra vita mäns möjlighet till en relation.

De sammantagna antaganden som underbygger problemrepresentationen är att kvinnor har makt att välja partner och genom det diskriminera vita män. Det görs även antagandet att vita mäns utsatthet har en koppling till etnicitet och hudfärg, i förlängningen kan det tolkas att dessa vita diskriminerade män är incels. Det får diskursiva konsekvenser gällande vilka “problem” som görs relevanta i diskussionen om incels, där etnicitet och hudfärg inte nödvändigtvis behöver ha en funktion. Ur ett intersektionellt perspektiv går det däremot att begripliggöra den etniska uppdelningens funktion för vita män. Genom att konstruera de Andra förstärks ett vi (Mattsson 2015), vilket i detta fall kan förstås som en rasifieringsprocess (jfr de los Reyes & Molina 2002). I citaten konstrueras de Andra med hjälp av kategorierna “svarta män” och “nya folkslag”. Kategorierna används för att visa på att kvinnor väljer de Andra männen, vilket underbygger vita mäns upplevelse av att bli ratade. Behovet av att konstituera ett vi och de Andra kan vara en sannolik orsak till att incels förstås utifrån hur icke-vita män påverkar vita mäns situation negativt. Att måla upp vita män som strukturellt diskriminerade riskerar även att få effekter i form av att rasism och strukturell diskriminering mot icke-vita osynliggörs och relativiseras. Denna upplevelse som kan liknas vid “omvänd rasism” uttrycks av en användare: “[...] En svensk man motarbetas från födseln tills han dör.”. I detta citat används inte dikotomin vita män och icke-vita män för att underbygga problemrepresentationen. I stället understryker citatet det specifika förtrycket mot svenska män. Trots avsaknad av konstruktionen av de Andra konstrueras ett vi, vilket förutsätter att det finns ett de Andra, som antingen förtrycker eller inte blir förtryckta. Ett grundläggande antagande kan således vara att andra män inte förtrycks.

En annan tolkningsrepertoar kunde urskiljas inom konstruktionen av vita män som förtryckta. Tolkningsrepertoaren gick i linje med tidigare problemrepresentation och bygger på den upplevda känslan av maktlöshet som förstås rotad ur ett samhälle som ger svarta män, men i synnerhet kvinnor, makt. Konstruktionen av vita män som förtryckta gjordes således även

genom att belysa vilka som inte förtrycks. En användare målade upp bilden av att vita kvinnor börjar älska svarta män.

[...] Den negativa propagandan från feminister är inriktad på vita män, vilket resulterar i att mäns välbefinnande sjunker [...] Många vita kvinnor börjar hata vita män och älskar svarta män, fast vad de vita kvinnorna inte tänker på är de svarta kvinnorna som blir utan support. [...]

I citatet yttras att män med svart hudfärg attraherar vita kvinnor. Denna förståelse kan tolkas vara en beskrivning av den idealmaskulinitet som konstrueras i tråden. Likt Messerschmidt (2019) påvisar görs idealtypen av den hegemoniska maskuliniteten i relation till andra femininiteter och maskuliniteter. Därigenom blir det intressant att belysa vad som *inte* är eftersträvansvärt, som i citatet beskrivs genom att vita kvinnor börjar hata vita män och istället söker sig till svarta män. Mot bakgrund av detta kan tänkas att den vita mannen inte anses utgöra idealmaskuliniteten i konstruktionen, istället positioneras här vita män som underordnad maskulinitet. Samtidigt kan det anses motsägelsefullt i relation till hur icke-vita och invandrare beskrivs som misogynna och våldsamma i föregående undertema. Antagandet om vita män som underordnad maskulinitet har samtidigt en funktion i problemrepresentationen då det legitimerar incels utsatta situation. Det bygger slutligen på antagandet att kvinnor besitter makten att avgöra vilka män som är överordnade i den hegemoniska maskuliniteten.

Sammanfattningsvis konstrueras vi och de Andra på olika sätt i detta undertema, det som enar de olika perspektiven är att den vita mannen är förtryckt på grund av sin hudfärg. Resultatet liknar de grundpelare som Liggett O'Malley et al. (2020) menar att incelkulturen har, där förtryck mot män är en utav dem. De subjektiverande effekterna kan tänkas utgöras av att vita män införlivar den marginalisering som tillskrivs dem, vilket kan tänkas stärka identiteten som incel eller förtryckt vit man. Det kan i förlängningen leda till att de som positioneras eller positionerar sig i subjektpositionen vita män ser sig själva som passiva offer för icke-vita mäns

dominans på relationsmarknaden. Det kan i sin tur leda till en oförmåga att göra något åt sin kärleks- och sexlösa situation, då det är någon annan som orsakar den.

6.2 Manshat och kvinnohat

Den andra återkommande konstruktionen i materialet berör hat mot kvinnor respektive män. I denna konstruktion diskuterades feminister som manshatande och incels som kvinnohatande. Det urskildes flertalet problemrepresentationer som rör maktrelationen mellan män och kvinnor, varav de två mest framträdande presenteras: *Maktskifte* och *Hat föder hat*.

6.2.1 Maktskifte

En problemrepresentation som identifierats i materialet handlar om upplevelsen av ett samhällsligt maktskifte, där kvinnor genom feminismen tilldelats makt över män. Problemrepresentationen bygger på att samhället sätter män i en utsatt situation vilket ger upphov till incels. Det illustrerades av en användare genom att beskriva kvinnor som fiender och makthavare.

Vem fel ska det annars vara? [...] Det finns bara en övermäktig och godtycklig hatisk fiende för svenska män och det är svenska kvinnor och deras strävan efter totalt världsherravälde. Det vi kallar feminismen.

Att gynna världens mest privilegierade varelse, den svenska kvinnan på männens bekostnad och lämna honom som ett tomt utbrunnet skal av vad han en gång varit. [...]

I citatet uttrycks explicit att svenska kvinnor och feminismen är svenska mäns hatiska fiende. Kategorier som underbygger problemrepresentationen är "svenska män" och "svenska kvinnor". Utöver dessa används i tråden kategorierna "vänsterpack", "feminister" och

“fittstim”. Det antagande som kan tydas i citatet är synen på att feminism stärker kvinnans maktposition. Den svenska kvinnan beskrivs vara “världens mest privilegierade varelse” och positioneras i opposition mot män, som till följd av kvinnans position blir en förlorare i maktkampen. En annan användare yttrar: “I övrigt så kommer det att gå ut över kvinnor att feministisk ideologi gör allt fler till män till incels” vilket kopplar samman feminism med uppkomsten av incels. Citatet indikerar dessutom att incels “kommer gå ut över kvinnor” vilket kan förstås som ett implicit hot mot kvinnor. Fernquist et al. (2020) påvisar att våldsbrott mot kvinnor tidigare begåtts av incels. I citatet uttrycks inte vad som kommer gå ut över kvinnor, men med vetskap om tidigare våldsbrott och den våldsbejakande kulturen på incelforum kan det implicita hotet syfta på våld och våldtäkt.

I tolkningsrepertoaren uttrycks vidare att “feministerna styr och hatar män”, vilket innebär en förståelse av feminism som en maktapparat. Å andra sidan beskrivs feminism i förlöjligande termer som “vänsterpack med fittstimmet bakom spakarna” och “batikhäxkraft”, något som visar på en ambivalent syn på feminismens makt och ingen given definition av nyckelordet feminism. Problemrepresentationen underbyggs av antagandet att kvinnor och män måste konkurrera om makt. Med denna förståelse ses makt likt något som kan besittas, snarare än något som görs (jfr Giddens & Sutton 2014; Connell 2008; de los Reyes & Molina 2002). För att göra problemrepresentationen används dikotomin män och feminister, vilken skapar subjekspositioner för kategorierna. Det kan förstås utifrån det intersektionella perspektivet som visar på hur maktstrukturer konstrueras utifrån att skapa vi och de Andra (Mattsson 2015). Att förlöjligen och göra feminister till de Andra förstärker den egna gruppidentiteten utifrån vad “vi” *inte* är.

Följaktligen förstärks vilka som ingår i “vi:et” då det återigen görs en uppdelning inom kategorin män. De män som anses vara “indoktrinerade av feminismen” beskrivs i tråden som “vänstermän”, “plyschpappor”, “feministmän” och “sojapojkar”, vilka anspelar på en feminiserad man (jfr Connell 2008). Det kan ses som ett sätt att göra vi:et till en överordnad maskulinitet, genom att positionera de Andra männen som underordnade. Män vilka utpekas

som nollor eller mesar placeras långt ner i den manliga hierarkin, glåporden indikerar att dessa män inte bör betraktas som “riktiga” män (Connell 2008). Ur detta perspektiv går det att förstå glåporden för vissa män som att göra dem till underordnade maskuliniteter. Det blir ytterligare ett sätt att konstruera olika subjekspositioner för män. Vissa inkluderas i den grupp som gör motstånd mot det hot feminismen utgör och andra ingår i gruppen som låtit sig påverkas av det feministiska samhället. Vidare kan detta få effekter i form av att män förstår sig själva och andra utifrån uppdelningen av under- och överordnade sätt att vara man på.

Trots de subjekspositioner som konstrueras inom gruppen män, är den huvudsakliga dikotomin fortsatt feminister gentemot män. Subjekspositionen feminister reduceras till att bara utgöras av kvinnor, vilka beskrivs som batikhäxor och fittstim. Män konstitueras i tråden som ett “tomt utbrunnet skal av vad han en gång varit” och “kompetenta” i motsats till feministerna som sysslar med batikhäxkraft. De subjekspositioner som ligger till grund för problemrepresentationen kan få diskursiva effekter genom synen på makt som något statistiskt en person eller grupp innehar och därför behöver återta. Diskursen kan ge subjektiverande effekter i form av att de (incels) som läser på forumet inställer sig i uppfattningen om att de är maktlösa och följaktligen oförmögna att påverka sin situation. En alternativ lösning på problemet är att återta makten från feminister. Den dikotoma uppdelningen av män och feminister riskerar få subjektiverande effekter i form av polarisering och rivalitet mellan de konstituerade grupperna. Slutligen begränsar denna diskurs förståelsen av kvinnor som offer för ett patriarkat med synen på män som offer för feminism. Hur “problem” konstrueras kommer påverka hur de bemöts (Bacchi 2009). Beroende på vem samhället ser som marginaliserad och utsatt för diskriminering påverkas utformning och genomförande av socialt arbete. Problemrepresentationen ovan skulle mot bakgrund av det kunna få levda effekter utifrån hur jämställdhetsarbete utformas och vart resurser läggs. Denna problemrepresentation kan avslutningsvis vara ett exempel på hur diskurser genom språk skapar maktordningar (jfr de los Reyes & Molina 2002). Den kritiska diskursanalysen problematiserar diskurser för att belysa hur konstruktionen av

maktordningar sker (Bryman 2018). Problemrepresentationen visar på en form av maktkamp som genom subjektspositionering för feminister och män på olika sätt försöker befästa en eftersträvansvärd maktordning.

6.2.2 Hat föder hat

I tråden på Flashback diskuterades, som påvisat, hur feministrörelsen och incelrörelsen påverkar varandra. Nästa problemrepresentation som identifierats i diskussionstråden är att hat föder hat. En användare illustrerar hur feministrörelsens hat ger upphov till incels hat: “Tror snarare att har [sic] föder hat. Feminister hatar och förföljer och det får en motreaktion”. I citatet yttras att feminismens hat, som kan tolkas riktas mot män, ger en väntad motreaktion i form av incelkulturen. Problemrepresentationen konstruerar feminister som “hatiska, hotfulla och dömande mot män” och därigenom påstås att “Incel- och mgtow rörelsen är männens svar på feminismen”. Kategorier som ligger till grund för de antaganden som görs i problemrepresentationen utgörs av “incels”, “feminister”, “kvinnor” och “män”. Män i relation till kvinnor samt feminister i relation till incels används som dikotomier. I detta sammanhang har dikotomierna inte en given hierarki utan används för att visa på hur motsatsparen påverkar varandra.

Subjektspositionen incels konstrueras i tråden som “fanatiska”, “hatiska”, “störda individer”, “ensamma män” och “människor som valt helt fel väg att ösa ur sin frustration”. Feminister positioneras som hatiska, hotfulla och “en jävla cancer”. Sammantaget förstås incels kvinnohat som en motreaktion på hat. Problemrepresentationen underbyggs av antagandet att feminister hatar män, en förståelse som legitimerar incels hat mot kvinnor. Båda subjektspositionerna tillskrivs nedsättande ord och egenskaper, men en tydlig hierarki saknas. Subjektspositionen incels begränsar vederbörandes förståelse av sig själva och andras förståelse av gruppen, vilket kan påverka förståelsen för incels situation negativt. Vidare kan denna problemrepresentation av incelrörelsen komma att påverka hur interventioner för denna grupp utformas, eller rentav uteblir. Att påstå att incels är störda individer ger inte

utrymme för förståelsen för dem som ensamma män utan riskerar snarare att befästa en stigmatiserande stereotyp.

Ur ett teoretiskt perspektiv går det att förstå incels hat och hot mot kvinnor som uttryck för protestmaskulinitet. Det illustrerar den upplevda erfarenheten av långvarig maktlöshet och utsatthet för hat (Connell 2008). Incels hat och anspråk på våld mot feminister kan förstås som kompensation för sin upplevda underordning och därmed illustrera protestmaskulinitet. En användare skriver: "Ett ljus i mörkret är att ni kommer få betala för ert vansinneshat i framtiden", vilket syftar till att feminister är de som kommer få betala för vansinneshatet. Ur detta teoretiska perspektiv går det alltså uppfatta incels som en underordnad maskulinitet, alternativt i form av protestmaskulinitet, som tar till hot om våld i ett försök att konstruera maskulinitet. Det går att likna problemrepresentationen med resultatet Liggett O'Malley et al. (2020) visar där unga mäns deltagande i incelrörelsen ofta beror på upplevd försummelse. Utifrån förståelsen att incels misogyni är en reaktion på feminismens hat, eller eventuell försummelse, kan våra resultat överensstämma med Liggett O'Malley et al. (2020).

Subjektspositionen feminist ses som hatisk och aggressiv vilket kan skapa en snävhet för vad en feminist kan innebära. De subjektiverande effekterna kommer påverka hur personer som identifierar sig som feminister ser på sig själva och andra. Epitetet feminist konstrueras som något icke-eftersträvansvärt på grund av dess tillskrivna egenskaper, vilket kan påverka människors benägenhet att identifiera sig som feminist. Samtidigt kan subjektspositionen feminist ge subjektiverande effekter i form av att feminister införlivar bilden av sig själva som hatiska. Det kan öka feministers benägenhet att normalisera och legitimera hat mot män och incels.

Diskurser samexisterar och konkurrerar ofta med varandra (Bergström & Ekström 2018). Det gavs uttryck för en alternativ, dock inte dominerande, tolkningsrepertoar om kvinnohat. En användare målar upp att det föreligger ett orealistiskt mansideal som incels inte lever upp till och skyller det på kvinnor.

Jag tror att incels behöver något att skylla på bara. Det blir lätt att ta till det gamla hederliga kvinnoföraktet och sedan påstå att kvinnors frigörelse och feminism bär skulden för att de inte kan leva upp till ett orealistiskt mansideal.
[...]

I inlägget förs resonemang kring att incels behöver något att skylla sin situation på och därför använder "det gamla hederliga kvinnoföraktet". Denna problemrepresentation konstruerar en annan förståelse av kategoriernas samspel, där incels hat *inte* kan legitimeras med feministers hat. Tolkningsrepertoaren utgör istället en förståelse av incels kvinnohat som resultat av patriarkala strukturer i samhället. Ovanstående diskurs förekommer emellanåt i tråden, men är avvikande snarare än dominerande och konkurreras således ut. Samspelet mellan subjektpositionerna feminist och incel skulle kunna liknas vid Blomberg och Stiers (2019) forskning om hur sanningar om Nordiska Motståndsrörelsen, NMR, görs av dess protagonister och antagonister. Deras resultat visar att protagonister använder sig av rationella och retoriska argument för att vinna legitimitet medan antagonisterna använder humor och förlöjligande argument om NMR för att minska deras legitimitet (Blomberg & Stier 2019). Dessa strategier går att urskilja även i vårt resultat där vi påvisat de glåpord och nedsättande termer, som till skillnad från Blomberg och Stiers (2019) studie används av båda parter för att konstruera subjektpositioner för motparten.

6.3 Samhälle och manlighet

I detta avsnitt presenteras slutligen den återkommande konstruktionen av manlighet, då vi menar att diskurser om genus och maskulinitet konstruerades i diskussionstråden. Det urskildes flera problemrepresentationer om manlighet i relation till incels, varav de två mest framträdande presenteras: *Avmaskuliniserade män* och *Motståndslystna män*.

6.3.1 Avmaskuliniserade män

Den första problemrepresentationen som konstruerade manlighet handlade om hur samhället på olika sätt diskriminerar män genom sin strävan att dekonstruera könsroller. En användare bygger ett resonemang om hur manlighet förminskas för att illustrera dekonstruktionen av den.

Vilken tur att vi inte lever i ett patriarkat då. Det är inte kvinnors fel att några enstaka män brinner av, det är en kombination av flera saker i hur vårt samhälle ser ut där manlighet förminskas och fadersfigurer blir kastrerade av en allt mer hysterisk feministisk rörelse. Skolan är inte anpassad för pojkar, män häcklas i det offentliga, familjen har splittrats [...] Det är ett recept för katastrof [...]

Det formuleras i citatet att feminism och samhället genom skola och familjenormer förminskar manlighet. I en dekonstruktion av problemrepresentationen urskils kategorierna "samhället", "kvinnor", "män", "pojkar" och "fadersfigurer". I citatet uttrycks explicit att kvinnor *inte* är boven, i stället beskrivs boven vara samhället. En dikotomi utgörs av samhället och män. Nyckelord som används i citatet är samhälle och manlighet vilka kopplas till varandra i bemärkelsen att samhället pekats ut som ansvarig för att bryta ner manligheten. På så sätt görs denna problemrepresentation på makronivå där samhällets institutioner positioneras som orsaken till mäns utsatthet. Fortsättningsvis sägs den "traditionella manligheten" vara under hot och utsättas för övergrepp vilket manifesteras på följande vis:

[...] Att ifrågasätta traditionell manlighet förutsätter att det är något inbyggt fel i klassisk manlighet vilket jag tycker är helt fel. Manlighet och kvinnlighet är enligt mig egenskaper som är sanna över tid oavsett kultur och tidsanda. Att därför ifrågasätta manlighet blir för mig att ifrågasätta mäns och pojkars inneboende egenskaper, prioriteringar, intressen och styrkor. Det innebär att omdana pojkar och män utifrån en ideologisk agenda, att ta ifrån dem deras personlighet och väsen, vilket jag anser är ett övergrepp. [...]

Ovan uttrycks att män och pojkar har “inneboende egenskaper, intressen och styrkor”. Traditionell manlighet upplevs vara ifrågasatt vilket indikerar att “det är något inbyggt fel i klassisk manlighet”. Problemrepresentationen bygger på antaganden om hur samhället är beskaffat. Samhällets “ideologiska agenda” är feministisk och beskrivs av en annan användare “avmaskulinisera män”. Manliga och kvinnliga egenskaper beskrivs som “sanna över tid” och indikerar normativa antaganden om kön och genus, till skillnad från en socialkonstruktivistisk förståelse av genus som föränderligt (jfr Giddens & Sutton 2014; Connell & Messerschmidt 2005). Problemrepresentationen bygger också på idéer om att kön är den avgörande egenskapen hos en person som styr prioriteringar, intressen och styrkor. En annan användare för ett resonemang om att “kvinnlig psykologi” tillämpas på män, något som också positionerar män och kvinnor som biologiskt olika och måste därför förstås utifrån olika psykologiska förklaringsmodeller. Med dessa antaganden konstrueras rädslan för att manlighet går förlorad om samhället försöker omforma män till att bli “mindre” maskulina.

Det går att förstå konstruktionen av manlighet utifrån teorin om hegemonisk maskulinitet, där det beskrivs hur män inordnar sig i den sociala ordning hegemonisk maskulinitet skapar (Connell & Messerschmidt 2005). Den upplevda faran med att omforma manlighet genom att avmaskulinisera män kan även indikera en oro inför att den idealmaskulinitet män förhåller sig till förändras. Oron bygger på resonemang om pojkars förlorade förebilder.

[...] En återuppvaknande av maskulina dygder ur en kultur som sökte göra sig av med all traditionell maskulinitet. Pojkar som aldrig haft en manlig förebild behöver komma i kontakt med sina förfäders värderingar, och för guds skull sluta lyssna på feminismens eviga attack på maskulinitet, för ifall allt du har är en negation av vad andra säger manlighet bör vara, så kommer du inte ha egna ideal att sträva efter. [...]

I citatet nämns att män inte kommer ha några “egna ideal att sträva efter” om samhället avmaskuliniserar män. Det kan förstås som nödvändigt att ha en idealmaskulinitet att förhålla sig till då mäns, och incels, utsatthet existerar i relation till den (jfr Messerschmidt 2019). För att teoretisera incels upplevda situation kan de förstås som en underordnad maskulinitet, vilket förutsätter att det finns en överordnad maskulinitet att förhålla sig till. Om den överordnade, ideala maskuliniteten förändras uppstår förvirring hos män, då de inte längre har ett tydligt ideal att sträva efter. Därigenom går det att förstå användarens uttryck i citatet likt ett försök att befästa en statisk hegemonisk manlighet.

Fortsättningsvis är subjektspositionen “samhället” aningen diffus i bemärkelsen vem eller vilka som utgör den. Vi föreslår att samhället används som begrepp för den kultur och de institutioner vilka påstås avmaskulinisera män. Att använda subjektspositionen kan ge diskursiva och levda effekter på synen på samhället. Med subjektspositionens betydelse att samhället vill män och manligheten ont kan det tänkas vara svårt för män att inkludera sig själva i den, något som kan påverka deras deltagande i samhället. Ur det perspektivet kan samhällets oförmåga att inkludera män även få levda effekter i form av att män inte känner ansvar att följa samhällliga normer och regler. Denna konstruktion av samhället kan vara ett uppdelande i vi och de Andra, där konstruktionen av manlighet som ett vi kan tänkas användas för att skydda sig mot de Andra. Konstruktionen av de Andra har en stärkande funktion av den egna identiteten, vilket det kan tänkas att manlighet som upplever sig hotad av samhället behöver för att förstärka eller befästa den manliga identiteten.

6.3.2 Motståndslystna män

Utifrån ovanstående problemrepresentation om att samhället avmaskuliniserar män gjordes ytterligare en problemrepresentation som uttryckte lösningar på samhällets förändring. I denna konstruktion av manlighet presenterades förslag på hur män bör göra motstånd mot avmaskulinisering. Förslag till motstånd bygger bland annat på en förhoppning om ökat våld i samhället och manifesterades i tråden:

Jag tror dock att vi i väst förhoppningsvis kommer att få se mer av aggressivt utagerande män i samhället. Så slipper folk dö som en naturlig följd av att samhället riktar in sig på att knäcka pojkar.

I citatet uttrycks en förhoppning om att västerländska män ska visa motstånd mot avmaskuliniseringen genom "aggressivt utagerande". Personen uttrycker explicit att "samhället riktar in sig på att knäcka pojkar", av vilket folk dör som "naturlig följd". En annan användare skriver inlägg med våldsinslag:

[...] Men jag hajar, om hälsan blir bra så går jag till närmaste krog och slår ut tänderna på en blatte, bästa sättet att få ligg eftersom jag markerar och visar att jag är en svensk patriark som inte finner mig i etablerandet av det nya blatte patriarkatet som så väl kvinnor generellt som feministiska kvinnor vänder sig till nu när svenska män har feminiserats.

Våld mot andra män är snabbaste källan till ligg.

Att ta till "våld mot andra män" ses som den snabbaste vägen till att få ha sex, då det markerar att en är en "svensk patriark". Övriga positioner är "blatte", "svenska män", "kvinnor generellt" och "feministiska kvinnor". Subjektspositioner som står till buds för svenska patriarker är således aggressiva och våldsbenägna män, och det är dessa personlighetsdrag som konstitueras som eftersträvansvärda i (mot)reaktion på samhället och feminiserade män. Problemrepresentationen kan sålunda bygga på antaganden om vilken typ av manlighet som är eftersträvansvärd och på bäst sätt manifesterar idealmaskulinitet. Då idealmaskulinitet förknippas med aggressivitet och kapacitet att ta till våld (Connell 2008) tas dessa i anspråk som uttryck för protestmaskulinitet. Om en inte har de medel som krävs för att nå målet, att få ha sex, får den underordnade mannen ta till alternativa sådana: våld och aggressivitet mot en annan man. Denna problemrepresentation underbyggs av att positionera subjektet "blatte" som våldets måltavla för att upprätthålla en hotad idealmaskulinitet. "Blatte" används som ett nedvärderande ord om en person med en viss etnicitet och är underförstått en man. "Blatten" kan förstås på två sätt; dels en person som tänderna ska slås ut på, men även en typ av

maskulinitet som kvinnor i det “nya blatte patriarkatet” dras till. Denna uppdelning av människor utifrån etnicitet och hudfärg är återkommande i tråden och har analyserats djupare i kapitel 6.1.

Det ges ett alternativt uttryck för protestmaskulinitet i tråden genom hot om våld mot kvinnor: “Jag skulle säga att hat mot feminismen är fullt legitimt och det är även legitimt att män slår tillbaka fysisk mot feminister, våldtar dem och torterar dem med kniv i vaginan.” Det går att förstå även detta våldsbejakande uttryck som en illustration av protestmaskulinitet, dock med en annan måltavla. Istället för att våld ska riktas mot andra män, riktas det mot kvinnor vilka kopplas samman med feminismen som genom samhället hotar idealmaskuliniteten. Utifrån det påvisade samband mellan könsbaserat våld och vissa typer av maskuliniteter, kan maskulinitetskonstruktioner inom incelkulturen legitimera misogyni och sexuellt våld mot kvinnor (Scaptura & Boyle 2019). Mot bakgrund av detta kan vi förstå varför hot riktas mot kvinnor i diskussionstråden. Det går likaså att förstå utifrån att protestmaskulinitet kan riktas mot de som anses ansvariga för den utsatta situationen (jfr Connell 2008). Våra resultat visar att inlägg om våldtäkt förekommer i diskussionstråden som berör incels på Flashback Forum vilket liknar Fernquist et al. (2020) slutsatser om att tankar om och uppmaningar till våldtäkt är förekommande på de största internationella incelforumen.

Därtill ges det inom ramen för denna tolkningsrepertoar en subjektsposition för de män som fallit för samhällets avmaskulinisering. En sådan man beskrivs av en annan användare som “en ja-sägande tönt som driver på riksnarrativet”. Denna subjektsposition skapar en dikotomi med de våldsbejakande män som vågar stå upp för idealmaskuliniteten. På sätt konstrueras “feminiserade” män och “ja-sägande töntar” som underordnade maskuliniteter vilket ger upphov till maktkamp i dikotomin. Det kan tolkas som olika strategier för att hantera avmaskuliniseringen av män vilket går att koppla till Ging (2019) och det resultat som visar att maskulinitetskonstruktioner ofta konkurrerar med varandra inom manoscänan. På så sätt går det att se likheter mellan diskussioner om manlighet inom manoscänan och i en tråd om

incels på Flashback. Ging (2019) menar även att mäns hotade ställning inom den sociala hierarkin skapar en gemensam könserfarenhet som underlättar mobilisering. Det blir intressant i relation till vårt resultat där vi inte kan visa på en allmän gemensam könserfarenhet utan att gruppen män delas upp beroende på hur de hanterar avmaskulinisering.

Diskursiva effekter av dessa subjektpositioner kan normalisera våld som strategi för att hantera maktlöshet, något som riskerar få levda effekter i form av faktiska våldshandlingar mot andra människor. Den diskursiva ramen ger även utrymme för att konstruera rangordning av män vilket kan få subjektiverande effekter då det påverkar hur olika män förstår sig själva och varandra. Det skulle kunna konstituera en rivalitet mellan män. Subjektpositionen män, inom denna diskurs, riskerar att producera snäva normer om manlighet och få levda effekter i form av att män begränsas av de uttryck som står till buds för dem. Samma gäller för hur andra ser på män. De diskursiva effekterna blir således att vad som är manligt och hur en man är, är bestämt och har begränsad innebörd. Personer vilka inte kan identifiera sig med subjektpositionen män kan uppleva utanförskap och sig själva som avvikande.

Istället för att, som i den hegemoniska maskuliniteten, se maskulinitet som något som görs och förändras (Connell & Messerschmidt 2005), ses maskulinitet som statisk. Till följd av detta blir en förändring av maskulinitet snarare en förlust av den, då innebörden inte längre är densamma. Det är inte bara mäns position som befästs av dessa diskurser, även synen på kvinnor då den hegemoniska maskuliniteten även positionerar femininiteter (jfr Messerschmidts 2019). I dekonstruktionen av diskurser i tråden urskils aggressiv och våldsbejakande protestmaskulinitet som en motståndsstrategi mot avmaskuliniseringen av män. Avslutningsvis kan diskursen om att göra motstånd tänkas konstruera maskuliniteter som producerar och reproducerar marginaliserade positioner för andra män och kvinnor, samt legitimera våld och sexuellt våld.

7. Diskussion

7.1 Sammanfattning

Syftet med denna studie var att få kunskap om vilka diskurser som konstrueras i en tråd som berör incels på Flashback Forum. Studiens syfte skapades mot bakgrund av den mediala debatt och begränsade mängd svenska akademiska publikationer som finns om ämnet. Med andra ord har syftet inte varit att förstå eller definiera incels, utan att undersöka hur diskurser konstrueras för att legitimera de åsikter och värderingar som lyfts i en tråd som berör incels. Incelkulturen har alltså använts som ett exempel för att visa på hur diskurser konstrueras. Med hjälp av en netnografisk metod har vi utifrån en socialkonstruktivistisk ansats dekonstruerat de diskurser som har urskilt sig i tråden. Tråden som användes för att inhämta data är inte separatistisk för incels, utan den som vill kan göra inlägg i och läsa den. För att analysera materialet användes teorierna kritisk diskursanalys, hegemonisk maskulinitet och intersektionalitet. Analysen genomfördes med metoden What's the Problem Represented to be med utgångspunkt i tre analysfrågor vilka även inspirerade studiens frågeställningar. Utifrån dessa frågeställningar identifierades sex framträdande konstruktioner; Mansöverskott, Stackars vita män, Maktskifte, Hat föder hat, Avmaskuliniserade män och Motståndslystna män.

7.2 Avslutande diskussion

För att besvara den första frågeställningen har de mest dominerande diskurserna identifierats som feminism, antifeminism, rasism, maskulinitet, invandring och genus. Diskurserna konstruerades i tråden genom olika konkurrerade tolkningsrepertoarer. Diskurserna kunde identifieras då diskussioner om feminism var vanligt förekommande i tråden. Feminism ses som roten till mäns utsatta situation genom att kvinnor utövar makt över män. Incelrörelsen förklarades som en motreaktion på feminismens hat mot män. Olika uttryck för maskulinitet positionerade män mot kvinnor, men även mot andra män. Den traditionella manligheten, som förknippas med våldskapital och patriarkala praktiker, upplevs vara hotad av det nya

samhället. Andra feminiserade och icke-vita män upplevs då få de kvinnor som den vita traditionella mannen borde ha rätt till. En reaktion på maskulinitet i rubbning var uppmaningar om att återta den maskulina dygden med hjälp av våld och överdrivna anspråk på traditionell manlighet. Incels förstås vidare som ett resultat av det nya samhället och utifrån det påstådda mansöverskott som utgör en matematisk omöjlighet för män på relationsmarknaden.

Dessa diskurser byggde i stora drag på antaganden om att samhället borde vara statiskt vilket besvarar studiens andra frågeställning. Dekonstruktionen av diskurserna genomfördes genom att analysera hur människor kategoriserades i relation till varandra. Kategoriseringarna tydde på en oro inför en förändrad förståelse av kvinnor, män, vita, icke-vita, invandrare, feminism och samhället. De olika kategorierna kan förstås som att konstruera vi och de Andra, där de Andra gavs varierande uttryck, ibland som kvinnor, nästa gång som icke-vita. För att förstå sig själv och andra är denna uppdelning nödvändig (Mattsson 2015), och kunde utläsas på olika sätt av med hjälp av ovan nämnda kategoriseringar. Resultatet visar att konstruktionen av dikotomier ofta innebär en hierarkisk ordning som positionerar kategorier i rivalitet med varandra. Det skapar föreställningar om en maktkamp mellan olika grupper vilket underbygger hur diskurserna konstrueras, något som i förlängningen försvårar olika gruppers förståelse för varandra.

Varför kvinnor, feminister och icke-vita utgör de Andra menar vi svarar på den tredje frågeställningen om samspelet mellan konstruktioner av diskurser online och offline. Det kan förstås utifrån ideologiska och diskursiva ramverk i samhället. Enligt de los Reyes och Molina (2002) möjliggör redan existerande patriarkala och rasistiska ideologier konstruktionen av olika dikotomier. De dikotomier som kontinuerligt konstruerades i diskussionstråden förstår vi därför som möjliga utifrån samhällets maktstrukturer. En samhällelig patriarkal diskurs som legitimerar mäns överordnade av kvinnor kan därför bana väg för att konstruera kvinnor som fiender i diskussionstråden. Den rasistiska diskursen delar genom rasifieringsprocesser upp människor i samhället och praktiseras på olika sätt (de

los Reyes & Molina 2002). Således passerar uppdelningen av vita och icke-vita som en sanning i tråden, då den samhälleliga debatten ofta använder samma narrativ. I strävan efter att göra en kritisk diskursanalys menar vi att denna studie belyser diskursers upprätthållande av maktstrukturer och visar på samspelet mellan konstruktionen av diskurser online och offline. Vi menar att de diskurser som konstrueras i tråden, och de som bekräftar allmänna diskurser, riskerar befästa stereotyper av vissa grupper. Genom den konstanta uppdelningen av människor i dikotomier, eller som vi och de Andra, reproducerar de identifierade diskurserna föreställningar om såväl feminister, invandrare och incels. Diskurserna är fulla av motsättning och konflikt och lämnar ingen som vinnare. Vår slutsats är att kategorierna snarare befäster varandra i olika marginaliserade positioner i en maktordning som missgynnar alla i den. Till sist gör denna studie inte anspråk på att undersöka hur de ideologiskt konstruerade diskurserna i samhället kommit att konstitueras.

Med en socialkonstruktivistisk förståelse skapas vår verklighet utifrån interaktioner människor emellan (Giddens & Sutton 2014). Aktiviteten på onlineforum har konsekvenser för verkligheten offline (Blomberg & Stier 2019), livet på internet kan inte längre ses likt en frizon fränkopplad "det riktiga livet". De diskurser och positioneringar som i denna studie identifierats på Flashback Forum bör därför inte undermineras till att enbart existera på internet. Det är inte längre en fråga om *utifall* dessa konstruktioner kommer att ha inverkan på livet offline, utan *på vilka sätt*. Effekterna av de konstruktioner som identifierats i tråden riskerar att ta sig uttryck i verkligheten. Då fantasier om våld och våldtäkt vinner legitimitet och uppmuntras i tråden, och i manosfären i allmänhet, föreslår vi att det är en grundad slutsats att de kan realiseras. Mot bakgrund av detta är kunskap om onlineforums konsekvenser för verkligheten offline central för att förstå och motarbeta radikaliserings (jfr Blomberg & Stier 2019). Utan förståelsen av de världsuppfattningar och sanningar som konstrueras i tråden blir det svårt, om inte omöjligt, att bemöta dessa. Tomkinson et al. (2020) menar att incelkulturen utan tvekan bör klassas som våldsamt extremism och att specifika interventioner är nödvändiga för att förebygga framtida incelattacker. Då

manosfären underlättar för likatänkande att finna varandra (Ging 2019; Zuckerberg 2018) är det av stor vikt att fortsätta lyfta hur diskurser konstrueras på internet.

Så, vad är egentligen problemet med att inte få ligga? Avslutningsvis bidrar vårt resultat med en djupare förståelse för hur diskurser konstrueras på internet där vi använder Flashback Forum som forskningsarena. I vissa avseenden bekräftar våra slutsatser den tidigare forskning som presenterats i relation till ämnet. Dock är ett utmärkande resultat konstruktionen av mansöverskott som inte är framträdande inom den tidigare forskning vi tagit del av. Vi föreslår att mansöverskott görs aktuellt i den svenska kontexten som sprungen ur en politisk diskurs om ensamkommande män och pojkar som en samhällelig börda. Antifeminism och rasism är vanligt förekommande inom manosfären (jfr Ging 2019; Zuckerberg 2018; Fernquist et al. 2020 och Liggett O'Malley et al. 2020) och nu påvisat på forum som inte har direkt anknytning till incelkulturen (jfr Wiklund 2020). Vi kan på samma sätt som Wiklund (2020) se att diskurser som konstrueras i en tråd som berör incels på Flashback Forum har koppling till de dominerande diskurserna inom manosfären. Vårt resultat ger perspektiv på vilka effekter som kan tänkas realiseras i relation till de påvisade diskurserna och adderar effekter bortom vålds- och terrorbrott. Vi kan utifrån vårt resultat se att problemet med att inte få ligga inte nödvändigtvis konstrueras med hjälp av extrema uttryck utan genom att befästa redan existerande maktstrukturer.

7.3 Studiens eventuella svagheter

Sammanfattningsvis kan studien tillskrivas en brist gällande möjligheten att undersöka diskurser i relation till incels på Flashback Forum, då det inte är ett renodlat forum för eller om incels. Vi menar att det är viktigt att undersöka konstruktionen av diskurser även på forum med mer mångsidigt innehåll än exempelvis incels.co. Att undersöka ett forum som inte är separatistiskt för incels påstår vi vara en styrka då det kan tänkas rymma en större variation av allmänhetens perspektiv. Flashback Forum har 1.3 miljoner användare (Internetstiftelsen 2019) och involverar därför en stor mängd människor i Sverige. Vi kan inte anta att de diskurser vi identifierat i tråden på Flashback är representativa för incels eller

allmänhetens uttryck. Med hänsyn till den begränsade mängd material denna uppsats rymmer, kan vi inte heller hävda våra slutsatser som sanna. Att studera Flashback kan problematiseras ytterligare då forumet utgörs av anonyma användare. Därför är det relevant att fundera över hur anonymiteten kan ha påverkat vår studie. Den mängd material vi behandlat har ofta varit aggressiv och hotfull. Rösner och Krämer (2016) föreslår att den sociala kontexten snarare än anonymitet på internet gör personer mer verbalt aggressiva än om deras identitet hade varit blottad. Då vår studie ämnar undersöka *vad* som sägs, och inte *vem* som säger det eller vilken *intention* hen har, menar vi att vårt resultat inte påverkas av faktumet att vissa personers aggressiva språkanvändning kan vara “överdriven”, oavsett vad det beror på.

Då det i diskursanalytiska studier är omöjligt att situera forskning utanför diskursen (jfr Jäger & Maier 2016) finns det en risk att vi reproducerar och befäster de maktstrukturer vi ämnar att kritisera. Vi menar att det trots denna risk är viktigt att synliggöra vilken världsbild som konstrueras på internet i en svensk kontext. Det kan verka godtyckligt att med hjälp av analysmetoden WPR dra slutsatser om vilka diskursiva, subjektiverande och levda effekter de presenterade problemrepresentationerna kan få. Dock kan dessa slutsatser motiveras med grund i den socialkonstruktivistiska ansatsen, samt valda teorier, där fokus ligger på hur språk skapar verkligheten (jfr Giddens & Sutton 2014; Sahlin 2013; Bacchi 2009 och de los Reyes, Molina & Mulinari 2002). Våra slutsatser om verkliga effekter bygger på en teoretisk tolkning av språket som yttras på Flashback Forum och därmed motiverar vi våra slutsatser och förslag till effekter, med förbehåll för att andra teorier och metoder kunnat ge andra resultat.

7.4 Förslag till vidare forskning

Vi står i ett tidigt skede av forskning som berör incels. Internet är i ständig rörelse och utveckling, varför kontinuerlig forskning på internet är av stor vikt. Därför menar vi att forskning med internet som arena bör fortsätta i takt med att internet blir mer centralt i människors liv. Det är fortsättningsvis relevant med utökad forskning som berör incels i relation till socialt arbete då den tidigare forskning som publicerats kategoriserar incels som

ett samhällligt problem (jfr Fernquist et al. 2020; Tomkinson et al. 2020 och Liggett O'Malley et al. 2020). Incelkulturen behöver inte utgöra ett problem i sig utan kan förstås manifesteras de strukturella maktstrukturer som existerar i alla sociala sammanhang. Rasism och misogyni konstrueras och reproduceras på incelforum, men också på andra vardagliga, institutionella och statliga arenor (jfr de los Reyes & Molina 2002). Det är därför av vikt att motarbeta dessa förtryckande strukturer på flera håll, med det sagt även genom att förstå sig på incelkulturen. Problemen som följer med antidemokratiska diskurser kommer inte upphöra genom att förkasta individer som hatiska eller radikala, någon måste våga bemöta dem i den situation de upplever sig vara i. Därför föreslår vi vidare forskning på vilken roll exempelvis socialtjänsten kan spela i att identifiera personer som deltar i destruktiva och extrema sammankomster online, för att på ett värdigt sätt kunna möta dem och motarbeta diskriminering.

7.5 Slutord

Genom vår studie visar vi att det uttrycks olika antidemokratiska åsikter om vissa grupper av människor i en tråd som berör incels på Flashback Forum. Flashbacks grundare Jan Axelsson svarar följande på frågan om hur han ställer sig till att forumet blivit ett tillhåll för bland annat nazister:

Jag tycker att det är ett betydligt större problem att vi har en stor grupp människor i samhället med dessa åsikter, än det faktum att de nu även fått en viss form av yttrandefrihet. [...] Jag tror inte att vi får mindre främlingsfientlighet, antisemitism och homofobi bara för att vi sätter munkavle på de som har åsikter som vi ogillar. Det viktiga här, oavsett diskussionsämne, är att åsikter inte står oemotsagda. [...] (Flashback 2006)

Avslutningsvis kan inte lösningen på problemet vara att fördöma människor som onda i ett försök att tysta dem - oavsett vad vi tycker om incelkulturens radikala världsuppfattningar

och yttranden. En stor del av incelkulturen innefattar psykisk ohälsa, där suicidtankar inte sällan luftas, och många av männen som identifierar sig som incels är i grunden ofrivilligt ensamma män. Vi vill samtidigt betona att det inte frångår allvaret i de attacker begångna av incels som dödat många oskyldiga människor. I egenskap av framtida socialarbetare menar vi att det är av stor vikt att förstå gemenskaper på internet och i synnerhet vilka sociala umgängen ensamma män söker sig till när inget annat upplevs stå till buds.

Referenslista

- Bacchi, C. & Eveline, J. (2010) Approaches to Gender Mainstreaming: What's the Problem Represented to Be? I: C. Bacchi, & J. Eveline, *Mainstreaming politics. Gendering practice and feminist theory*. South Australia: University of Adelaide Press, 111-138.
- Bacchi, C. (2009) *Analysing policy: what's the problem represented to be?* Pearson: Frenchs Forest, N.S.W.
- Berg, M. (2015). *Netnografi. Att forska om och med internet*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Bergström, G. & Ekström, L. (2018) Tre diskursanalytiska inriktningar. I: Bergström, G & Boréus, K (red.) *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur AB, 239–287.
- Blomberg, H. & Stier, J. (2019) Flashback as a Rhetorical Online Battleground: Debating the (Dis)guise of the Nordic Resistance Movement. *Social Media + Society; Thousand Oaks*, 5 (1): 1–10.
- Bryman, A. (2011) *Samhällsvetenskapliga metoder*. Andra upplagan. Malmö: Liber.
- Bryman, A. (2018) *Samhällsvetenskapliga metoder*. Tredje upplagan. Malmö: Liber.
- Baseel, C. (2019) Anti-Valentine's Day protest march held in Tokyo by Revolutionary Alliance of Unpopular Men. *Japan Today*. Hämtad 2020-11-20: <https://japantoday.com/category/national/anti-valentine%E2%80%99s-day-protest-march-held-in-tokyo-by-revolutionary-alliance-of-unpopular-men>
- Connell, R. (2008) *Maskuliniteter*. Andra upplagan. Göteborg: Daidalos.
- Connell, R. W. & Messerschmidt, J. W. (2005) Hegemonic Masculinity: Rethinking the Concept. *Gender and Society*, 19 (6): 829–859.
- de los Reyes, P. & Molina, I. (2002) Kalla mörkret natt! Kön, klass och ras/ethnicitet i den postkoloniala Sverige I: De los Reyes, P; Molina, I & Mulinari, D (red.) *Maktens (o)jämlika förklädnader*. Stockholm: Atlas.
- de los Reyes, P.; Molina, I. & Mulinari D. (2002) Introduktion - Maktens (o)lika förklädnader. I: de los Reyes, P; Molina, I. & Mulinari, D. (red.) *Maktens (o)jämlika förklädnader*. Stockholm: Atlas.
- de los Reyes, Paulina & Mulinari, Diana (red.) (2005). *Intersektionalitet. Kritiska reflektioner över (o)jämlikhetens landskap*. Malmö: Liber.
- de los Reyes, P. & Mulinari, D. (2020) Hegemonic Feminism Revisited: On the Promises of Intersectionality in Times of the Precarisation of Life. *Nordic Journal of Feminist and Gender Research*, 28 (3): 183-196.

- Fernquist, J.; Pelzer, B.; Cohen, K.; Kaati, L. & Akrami, N. (2020) *Hope, cope and rope. Incels i Digitala Miljöer* (FOI Memo 7040). Trygghetsförsvarets Forskningsinstitut.
- Flashback Forum (2006) *Jan Axelson svarar på era frågor ...* Hämtad 2020-11-18: <https://www.flashback.org/t388290p12>
Inlägg #136
- Gardell, M. (2012-01-13) #antifeminism: Breiviks kvinnohat politiskt motiverat. Feministiskt Perspektiv. Hämtad 2020-10-22: <https://feministisktperspektiv.se/2012/01/13/antifeminism-breiviks-kvinnohat-politiskt-motiverat/>
- Giddens, A. & Sutton, P. W. (2014) *Sociologi*. Lund: Studentlitteratur AB
- Ging, D. (2019) Alphas, Betas, and Incels: Theorizing the Masculinities of the Manosphere. *Men and Masculinities*, 22 (4): 638–57.
- Gottzén, L. (2018) Hämtad den 2020-11-20: <http://www.tidskriftenordobild.se/ordoblogg/category/krisande-mn-och-kontrollerad-orgasm-mansrrelsens-affektiva-politik>
- Incel Wiki (2019) Manosphere. Hämtad 2020-11-19: <https://incels.wiki/w/Manosphere>
- Incel Wiki (2020a) Machismo. Hämtad 2020-11-19: <https://incels.wiki/w/Machismo>
- Incel Wiki (2020b) Soyboy. Hämtad 2020-11-19: <https://incels.wiki/w/Soyboy>
- Incel Wiki (2020c) Incels. Hämtad 2020-11-19: https://incels.wiki/w/Main_Page
- Incel Wiki (2020d) MGTOW. Hämtad 2020-11-19: <https://incels.wiki/w/MGTOW>
- Incels.co (2017) *Rules and FAQ*. Hämtad 2020-11-19: <https://incels.co/threads/rules-and-faq.799/>
- International Federation of Social Work (2020) *Global definition of Social Work*. Hämtad 2020-10-28: <https://www.ifsw.org/what-is-social-work/global-definition-of-social-work>
- Internetstiftelsen (2019) *Svenskarna och internet 2019*. Hämtad 2020-10-26: <https://svenskarnaochinternet.se/app/uploads/2019/10/svenskarna-och-internet-2019-a4.pdf>
- Jäger, S. & Maier, F. (2016) Analysing discourses and dispositives: A Foucauldian approach to theory and methodology. I: Wodak, R. & Meyer, M. (red.) *Methods of Critical Discourse studies*: 109-136.
- Kozinets, R. (2020) *Netnography. The Essential Guide to Qualitative Social Media Research*. Los Angeles: SAGE Publications.

- Liggett O'Malley, R; Holt, K & J. Holt, T (2020) An Exploration of the Involuntary Celibate (Incel) Subculture Online. *Journal of Interpersonal Violence*. 1-28.
- Looksmax.me (2018) *Rules and FAQ*. Hämtad 2020-11-22: <https://looksmax.me/threads/rules-and-faq.1/>
- Malmqvist, K. (2015) Satire, racist humour and the power of (un)laughter: On the restrained nature of Swedish online racist discourse targeting EU-migrants begging for money. *Discourse & Society*, 26 (6): 733–753.
- Mattsson, T. (2015) *Intersektionalitet i socialt arbete. Teori, reflektion och praxis*. Andra upplagan. Malmö: Gleerups.
- Messerschmidt, J. (2019) The salience of “hegemonic masculinity”. *Men and Masculinities*, 22 (1): 85-91.
- Rösner, L. & Krämer, N. C. (2016) Verbal venting in the social web: Effects of anonymity and group norms on aggressive language use in online comments. *Social Media + Society*, 2(3): 1–13.
- Sahlin, I. (2013) Sociala problem som verklighetskonstruktioner. I: Meeuwisse, A. & Swärd, H. (red) *Perspektiv på sociala problem*. Stockholm: Natur & Kultur, 129-150.
- Scaptura, M. N. & Boyle, K. M. (2020) Masculinity Threat, “Incel” Traits, and Violent Fantasies among Heterosexual Men in the United States. *Feminist Criminology*, 15 (3): 278–98.
- SFS 2008:567 Diskrimineringslag
- Skoglund Nyberg, T. (2020) *Livet är för kort att runka sönder - En kritisk diskurspsykologisk studie av manlig sexualitet i en svensk NoFap-diskurs på Flashback*. Masteruppsats, Institutionen för Hälsa och Samhälle. Malmö: Malmö Universitet.
- Sveningsson Elm, M. (2009) How Do Various Notions of Privacy Influence Decisions in Qualitative Internet Research? I: Markham, A & Baym, N (red.) *Internet Inquiry. Conversations about method*. Los Angeles: Sage Publications, 69–98.
- Sveriges Radio (Ekot Göteborg) (2020-01-04) Mäns hat mot kvinnor - ett växande terrorhot. *P1 Ekot Göteborg*. Radioinslag. Hämtad 2020-10-20: <https://sverigesradio.se/artikel/7366942>
- Sveriges Radio (Ulrika Bergquist) (2019-09-14) Den nya terrorn del 2 - hotet mot kvinnorna. *Konflikten*. Radioprogram. Hämtad 2020-10-20: <https://sverigesradio.se/avsnitt/1356060>
- Tomkinson, S; Harper, T. & Attwell, K. (2020) Confronting Incel: exploring possible policy responses to misogynistic violent extremism. *Australian Journal of Political Science*, 55 (2): 152-169.

Van Dijk, T. (2016) Critical discourse studies: a sociocognitive approach I: Wodak, R. & Meyer, M. (red.) *Methods of Critical Discourse studies*. London: Sage Publications, 109–136.

Vetenskapsrådet (2002) *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Wiklund, M. (2020) *The Misogyny within the Manosphere. A Discourse Analysis in a Swedish Context*. Masteruppsats, Institutionen för Hälsa och Samhälle. Malmö: Malmö Universitet.

Winther Jørgensen, M. & Phillips, L. (2000) *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.

Wodak, R. & Meyer, M. (2016) Critical Discourse studies: History, Agenda, Theory and Methodology. I: Wodak, R. & Meyer, M. (red.). *Methods of Critical Discourse Studies*. Sage Publications: London, 1-22.

Zuckerberg, D. (2018) *Not all dead white men – Classics and misogyny in the digital age*. Cambridge: Harvard University Press.

Bilaga 1

Redovisning av sökord i Google Docs. Färgmarkeringarna representerar de sökord som slås ihop i övergripande teman.

Hela diskussionstråden	Antal inlägg: 1860
Första urvalet	Antal inlägg: 507
Sökord i dokument med data	Träffar i urvalet
Feminism	168
Feministisk	60
Makt	71
Mansöverskott	16
Överskott	28
Maskulinitet	8
Manlig	18
Manlighet	47
Invandr	43
Invandrare	8
Ensamkommande	4
Vita	94
Biologi	16
Ensam	13
Ensamma	28
Våldta	59
Våldtäkt	26
Kvinnohat	28

Bilaga 2

WPR Chart: What's the Problem Represented to be? (WPR approach to policy analysis)

Question 1: What's the problem (e.g. of "gender inequality", "drug use/abuse", "economic development", "global warming", "childhood obesity", "irregular migration", etc.) represented to be in a specific policy or policies?

Question 2: What deep-seated presuppositions or assumptions (conceptual logics) underlie this representation of the "problem" (problem representation)?

Question 3: How has this representation of the "problem" come about?

Question 4: What is left unproblematic in this problem representation? Where are the silences? Can the "problem" be conceptualized differently?

Question 5: What effects (discursive, subjectification, lived) are produced by this representation of the "problem"?

Question 6: How and where has this representation of the "problem" been produced, disseminated and defended? How has it been and/or how can it be disrupted and replaced?

Step 7: Apply this list of questions to your own problem representations.

(Bacchi 2009)